

KREMNIČKÉ NOVINY

INFORMAČNÝ MESAČNÍK SAMOSPRÁVY

XXII. ročník

www.kremnica.sk

noviny@kremnica.sk

nepredajné

11. júl 2013

Rekonštrukcia Štefánikovho námestia je oficiálne ukončená

Platí tu režim parkovania stanovený dopravnými značkami

Nájdete v čísle:

Obnova historických pamiatok vyvoláva spory
str. 4

Súkromné školy majú dvere otvorené
str. 6

23. Kremnický jarmok
str. 8

Pozvánky na letné podujatia
str. 10 – 11

Vyhrajte vstupenky na Kremnické gagy
str. 16

Dňom 31. mája 2013 bola oficiálne a administratívne ukončená rekonštrukcia Štefánikovho námestia. Poslednou fázou rekonštrukcie je odkrytie a doplnenie dopravných značiek. Doposiaľ sa námestie považovalo za stavenisko, kde neplatil režim parkovania vozidiel podľa všeobecne záväzného nariadenia mesta. Ukončením rekonštrukcie toto provizorium už ale neplatí.

pokračovanie na str. ?

O pár rokov budú možno cez Kremnicu premávať iba nákladné vlaky

Trať Hronská Dúbrava – Kremnica patrí k najmenej využívaným v sieti slovenských železníc, ministerstvo dopravy preto uvažuje aj o úplnom zrušení železničnej osobnej dopravy cez Kremnicu.

viac na str. 3

Lukratívne pozemky na Skalke zmenili majiteľa

Jednotný majetkový fond zväzov odborových organizácií v Slovenskej republike (JMF) v októbri minulého roka predal pozemky na Skalke bez toho, aby ich predtým ponúkol mestu Kremnica. Vyše 20 ročné úsilie mesta Kremnica o obnovu vlastníctva mesta Kremnica k týmto pozemkom, ktoré majú strategický význam pre celé rekreačné stredisko Skalka, vyšlo nazmar.

pokračovanie na str. 5

Kremnický
hradný
organ

®

**17. Európsky
organový festival**

7. júl – 18. august 2013

Kostol sv. Kataríny, nedeľa 18.00 h

Uznesenia zo 6. riadneho Mestského zastupiteľstva v Kremnici dňa 13. júna 2013

97/1306

Mestské zastupiteľstvo vzalo na vedomie predloženú správu hlavného kontrolóra o kontrolnej činnosti a plnení uznesení MsZ v Kremnici.

98/1306

Mestské zastupiteľstvo vzalo na vedomie informáciu o dotácii poskytnutej Ministerstvom financií SR v roku 2012 na záchranu a obnovu kultúrnych pamiatok, neschválilo s podaním žiadosti o presun finančných prostriedkov na MF SR v celkovej výške 54 200 € a trvá na čerpaní dotácie podľa posledného schváleného zoznamu MF SR.

99/1306

Mestské zastupiteľstvo konštatovalo podozrenie na nedodržanie zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov pri reštaurovaní schodov objektu fary na Štefánikovom námestí. Primátorku mesta žiada okamžite pozastaviť reštaurátorské práce na predmetnom objekte a primátorku odporučilo zrušiť zmluvu so zhotoviteľom Restauro Tracco s.r.o. z dôvodu neexistencie rozhodnutia KPÚ v zmysle § 33 ods. 4,5 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Hlavného kontrolóra poverilo preverením uzavretých zmlúv, ktoré boli uzavreté v rámci dotácii na záchranu a obnovu KP, či sú v súlade so zákonom č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

100/1306

Mestské zastupiteľstvo vzalo na vedomie správu o plnení rozpočtu mesta Kremnica za rok 2013 k 31. 3. 2013 nasledovne:

Bežný rozpočet:

príjmy: 1 053 515 € t.j. 29,64%
výdavky: 798 642 € t.j. 22,69%
saldo: 254 873 €

Kapitálový rozpočet:

príjmy: 16 997 €, t.j. 11,16%
výdavky: 25 402 €, t.j. 5,24%
saldo: - 8 405 €

Finančné operácie:

príjmy: 0 € t.j. 0,00%
výdavky: 23 126 €, t.j. 17,77%
saldo: - 23 126 €

101/1306

Mestské zastupiteľstvo schválilo 2. zmenu rozpočtu mesta Kremnica pre rok 2013 podľa predloženého návrhu nasledovne:

Bežný rozpočet:

príjmy: 3 601 508 €
výdavky: 3 590 243 €
saldo: 11 265 €

Kapitálový rozpočet:

príjmy: 152 313 €
výdavky: 539 316 €
saldo: - 387 003 €

Finančné operácie:

príjmy: 530 534 €
výdavky: 146 511 €
saldo: 384 023 €

Celkové saldo 2. zmeny rozpočtu je 8 285 €.

102/1306

Mestské zastupiteľstvo schválilo 1. zmenu rozpočtu Mestského bytového podniku v Kremnici pre rok 2013 s príjmami:

hlavná činnosť: 131 588 €

s výdavkami:

hlavná činnosť: 131 588 €

saldo: hlavná činnosť: 0

103/1306

Mestské zastupiteľstvo súhlasilo so vstupom mesta Kremnica do občianskeho združenia Žiarska kotlina.

104/1306

Mestské zastupiteľstvo schválilo pridelenie dotácií z rozpočtu mesta Kremnica k 31. 5. 2013 pre oblasť kultúra v celkovej výške 1 600 € v nasledovnom členení:

1. z Fondu kultúry:

a) Kremnické divadlo v podzemí n.o. 600 €

b) Farnosť Kremnica, Rímskokatolícka cirkev 500 €
c) Farnosť Kremnica, Rímskokatolícka cirkev 500 €

105/1306 105/1306

Mestské zastupiteľstvo schválilo pridelenie dotácií z rozpočtu mesta Kremnica k 31. 5. 2013 pre oblasť telesná kultúra v celkovej výške 1 550 € v nasledovnom členení:

1. z Fondu mládežníckeho športu vo výške 600 € nasledovne:

a) Športový klub tenisu 250 €
b) TJ Kremnica – stolnotenisový oddiel 350 €

2. z Fondu úhrady nákladov na energiu a vodu vo výške 450 €

a) Športový klub tenisu 450 €

3. z Fondu športu vo výške 500 €

a) TJ Kremnica – kulturistický oddiel 200 €
b) Športový klub futbalu 300 €

106/1306

Mestské zastupiteľstvo schválilo pridelenie dotácií z rozpočtu mesta Kremnica k 31. 5. 2013 pre oblasť sociálnu v celkovej výške 1 500 € v nasledovnom členení:

1. TJ Kremnica – volejbalový oddiel 500 €

2. Horská služba Kremnické vrchy 1000 €

109/1306

Mestské zastupiteľstvo schválilo prenájom nebytových priestorov na 1. poschodí v objekte polikliniky na Dolnej ulici spoločnosti EVEN GEMS s.r.o., Kremnica, za účelom využívania ako kancelária a sklad materiálu.

110/1306

Mestské zastupiteľstvo schválilo prenájom časti pozemku s výmerou 5,83 m² Petrovi Schmidovi, Zlatá ulica, Kremnica, za účelom legalizácie drobnej stavby na uskladnenie palivového dreva, na dobu určitú do 31. 12. 2015.

111/1306 111/1306

Mestské zastupiteľstvo schválilo prenájom časti pozemku s výmerou 5 m² Ľubošovi Weissovi, Zlatá ulica, Kremnica, za účelom legalizácie drobnej stavby na uskladnenie palivového dreva, na dobu určitú do 31. 12. 2015.

112/1306

Mestské zastupiteľstvo schválilo prenájom časti pozemku s výmerou 6 m² Jaroslavovi Říhovi, Zlatá ulica, Kremnica, za účelom legalizácie drobnej stavby na uskladnenie palivového dreva, na dobu určitú do 31. 12. 2015.

113/1306

Mestské zastupiteľstvo schválilo zníženie výmery prenajatého pozemku podľa Nájomnej zmluvy uzavretej so Spoločenstvom vlastníkov bytov VERABAPO, Zlatá ulica, Kremnica a schválilo prenájom časti pozemku s výmerou 8 m² Mgr. Lucii Uhlárovej, Zlatá ulica, Kremnica, za účelom legalizácie drobnej stavby na dožitie, na dobu určitú do 31. 12. 2015.

114/1306

Mestské zastupiteľstvo schválilo

prenájom časti pozemku s výmerou 6 m² Ivanovi Trokšiarovi, Zlatá ulica, Kremnica, za účelom legalizácie drobnej stavby – záhradná chatka, na dobu určitú do 31. 12. 2043.

115/1306

Mestské zastupiteľstvo schválilo prenájom časti pozemku s výmerou 2,81 m² Ing. Darine Rosivalovej, Zlatá ulica, Kremnica, za účelom legalizácie drobnej stavby na dožitie, na dobu určitú do 31. 12. 2015.

116/1306

Mestské zastupiteľstvo schválilo zmenu nájmu pozemku podľa Nájomnej zmluvy uzavretej s Annou Faltýnkovou, Ulica Československej armády, Kremnica a prenájom časti pozemku parcelné s výmerou 4,40 m² za účelom legalizácie drobnej stavby – záhradná chatka, na dobu určitú do 31. 12. 2043 a schválilo prenájom časti pozemku s výmerou 12 m² za účelom legalizácie drobnej stavby na uskladnenie palivového dreva – na dožitie, na dobu určitú do 31. 12. 2015.

Rekonštrukcia Štefánikovho námestia je oficiálne ukončená

pokračovanie z titulnej strany

Štefánikovo námestie je súčasťou mestskej zóny s obmedzeným státím. To znamená, že motorové vozidlá môžu na námestí parkovať len tam, kde je to dopravnou značkou povolené. Toto parkovanie je spoplatnené v dňoch pondelok až piatok v čase od 7. do 18. hodiny a v sobotu od 8. do 12. hodiny. Obyvatelia, ktorí bývajú na Štefánikovom námestí tu môžu parkovať na vyznačených parkoviskách na základe platnej rezidentskej parkovacej karty. Ostatní vodiči musia mať zakúpenú jednorázovú (hodinovú, celodennú), resp. prenosnú alebo neprenosnú parkovaciu kartu. Parkovacia karta musí byť riadne označená a zreteľne a viditeľne umiestnená za predným sklom vozidla. Parkovacie karty vydáva Mestská polícia. Jednorázové parkovacie karty si možno kúpiť tiež v niektorých obchodoch alebo v Kultúrnom a informačnom centre.

Na Štefánikovom námestí sú tri parkovacie miesta vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím. Na týchto miestach môžu zaparkovať len vozidlá prepravujúce osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má vydaný parkovací preukaz.

Dozrievanie režimu parkovania na Štefánikovom námestí budú kontrolovať príslušníci Mestskej polície, prípadne tiež príslušníci Policajného zboru. Za nesprávne parkovanie v rozpore so všeobecne záväzným nariadením možno uložiť fyzickej osobe blokovú pokutu do výšky 33 eur, priestupok proti bezpečnosti cestnej premávky spôsobený nerespektovaním dopravného značenia môže byť sankciovaný blokovou pokutou do 60 eur, za nedovolené parkovanie na parkovisku vyhradenom pre osoby so zdravotným postihom možno uložiť blokovú pokutu až do výšky 150 eur.

Ing. Marián Sikorai, oddelenie výstavby a životného prostredia MsÚ

• priestor pre volených predstaviteľov samosprávy

Orgány samosprávy sa na Fóre Kremnicko nepodieľajú

Občania Kremnice boli v nedávnej dobe opäť atakovaní zavádzajúcim propagačným materiálom s názvom Fórum Kremnicko, pričom vydavateľ tejto tlačoviny uvedený nie je. Tento leták tvrdí, že Fórum Kremnicko je „platforma pre dialóg“ a skladá sa z troch subjektov – verejnosti, investorov a orgánov samosprávy. Nie je to pravda.

Orgánmi samosprávy mesta sú mestské zastupiteľstvo a primátor mesta, ktorý je jeho

najvyšším výkonným orgánom. Mestské zastupiteľstvo Kremnice pritom nikdy nedalo súhlas na svoju účasť na tomto fóre a ja, ako primátorka mesta, som sa od tohto samozvaného fóra dištancovala.

Samozrejme, dá sa tušiť, že za touto ideou je spoločnosť Ortac, ktorá sa prísľubmi grantov snaží dostať pod kožu domácim. Lacno si chce získať našu priazeň, aby ju nakoniec vymenila za prírodné a kultúrne dedičstvo a posledné zásoby zlata, ktoré sme, podľa môjho názoru, povinní zachovať pre

budúce generácie. Sladké reči majú za úlohu odvieť pozornosť od skutočného cieľa Ortacu – získať súhlas na ťažbu zlato-strieborných rúd.

Do dnešného dňa nám Ortac projekt ťažby nepredstavil. Prečo? Museli by totiž priznať vytvorenie ťažobného priestoru, skládok hlušiny, použitie toxických technológií na úpravu rudy, vybudovanie odkaliska, premiestňovanie množstva materiálu. A to by sa nám asi nepáčilo.

Zuzana Balážová, primátorka Kremnice

O pár rokov budú možno cez Kremnicu premávať iba nákladné vlaky

Rozhodujúca redukcia spojov cez Kremnicu prebehla v roku 2012, kedy sa v cestovnom poriadku znížil počet vlakov. Kým v Cestovnom poriadku 2011/2012 cez Kremnicu premávalo ešte 8 denných vlakov, 2 vlaky v pracovné dni a 2 vlaky 6 krát do týždňa, v Cestovnom poriadku 2012/2013 to je už len 6 denných vlakov, 4 vlaky v pracovné dni a 1 vlak 2 krát do týždňa – v piatky a nedele. S týmto objemom dopravy cez Kremnicu ráta aj Cestovný poriadok 2013/2014, ďalšia budúcnosť osobnej vlakovej dopravy je ale otázná.

"Pri železničnej dopravnej službe v prímestskej a regionálnej doprave nie je možné hovoriť o rentabilite", hovorí Zuzana Červená z odboru komunikácie Železničnej spoločnosti Slovensko a pokračuje: "Železničná dopravná služba si v tomto segmente vyžaduje dotácie zo strany ministerstva dopravy. V každom prípade patrí trať Hronská Dúbrava – Kremnica k najmenej využívaným v sieti Železníc Slovenskej republiky. Je to spôsobené najmä slabou dostupnosťou železničnej dopravy na traťovom úseku, keďže železničné stanice sú vzdialené od centier miest a obcí a nízkou hybnosťou obyvateľstva. Cestujúci len minimálne cestujú pravidelne vlakom."

Martin Kóňa, hovorca Ministerstva dopravy, výstavby a regionál-

neho rozvoja Slovenskej republiky dopĺňa: "Železničná osobná doprava na trati Horná Štubňa – Hronská Dúbrava má dlhodobo veľmi nízke výkony, ktoré sa pohybujú na úrovni cca 90 denných cestujúcich (stav z októbra 2010). Železničná trať je v celej svojej dĺžke v súbehu aj s cestnou komunikáciou, na ktorej je vykonávaná autobusová doprava s podstatne vyššími prepravnými výkonmi, ako sú výkony železničnej osobnej dopravy. Táto trať je navyše umiestnená prakticky v celej svojej dĺžke pomerne vysoko v horskom úbočí nad obytnými sídlami (na rozdiel od cestnej komunikácie, ktorá prechádza ich centrami). Z tohto dôvodu považujeme za účelnejšie vo výslednom variante úplné zastavenie železničnej osobnej dopravy, s nasledovným presunutím taktu získaných výkonov tam, kde trate majú silnejší prepravný prúd a sú podstatne konkurencieschopnejšou železničnou infraštruktúrou. Perspektívu tejto trate vidíme v nákladnej doprave," hovorí Kóňa.

V septembri 2012 poslanci jednohlasne a bez diskusie prijali uznesenie, ktoré navrhol Norbert Boldiš. Deklarovalo "podporu zachovania železničného spojenia medzi Banskou Štiavnicou a Hronskou Dúbravou" a primátorke mesta odporučilo, "rokovať o zmene cestovného poriadku za účelom zabezpečenia priameho železničného spojenia Banská Štiavnica – Kremnica". Podľa poslancu

Boldiša by priame spojenie medzi Banskou Štiavnicou a Kremnicou, ako dvomi historickými mestami, pomohlo cestovnému ruchu aj cestujúcej verejnosti.

Nad vlakovým spojením medzi Kremnicou a Banskou Štiavnicou však ministerstvo neuvažuje. "Technicky tomuto prepojeniu nebráni nič. Hoci si uvedomujeme vhodné vlastnosti železničnej osobnej dopravy pre turistickú dopravu, musíme konštatovať, že turisti tento kapacitný, ale súčasne i drahý spôsob prepravy nevyužijú naplno. Dráhové vozidlá by mali byť prevádzkované v celoročnom pra-

videlnom režime s vysokými dennými kilometrickými výkonmi, čo pri vyslovene sezónnom charaktere turistickej dopravy nie je samozrejme možné. Štátny príspevok na zabezpečovanie železničnej osobnej dopravy je nanajvýš obmedzený a nemôže byť rozptyľovaný na nevhodné výkony. Z tohto dôvodu neuvažujeme nad týmto spojením," hovorí Martin Kóňa.

Železničnú osobnú dopravu na trati Horná Štubňa – Hronská Dúbrava dotuje štát. Podľa hovorca ministerstva dopravy momentálne spracováva informácie o dotačnej náročnosti jednotlivých železnič-

ných liniek, Slovenský priemer je 6,77 € na kilometer osobnej dopravy. "Vzhľadom na veľmi nízke využitie spojov cez Kremnicu, a teda nízke tržby z tejto prepravy možno predpokladať, že dotačná náročnosť je na tejto trati podstatne vyššia," povedal Kóňa.

Kedy, a či, železničnú osobnú dopravu cez Kremnicu ministerstvo dopravy vyškrtne úplne, hovorca Martin Kóňa konkretizovať nechcel. "Pre obdobie 2013/2014 bude doprava na tejto trati zachovaná. O vzdialenejšej budúcnosti je dnes predčasné rozprávať."

Silver Jurtinus

Kolotoč na hutách sa už krúti

Leto deťom na sídlisku Huty spríjemní nový kolotoč. Nahradil „zemeguľu“, kovovú konštrukciu, ktorá už nevyhovovala bezpečnostným normám. Odstránenie prežitej atrakcie požadovali rodičia, poslanci túto myšlienku podporili a v mestskom rozpočte na nákup nového detského kolotoča, spĺňajúceho súčasné štandardy, vyčlenili financie.

VYSOKÁ ŠKOLA EKONÓMIE A MANAŽMENTU VEREJNEJ SPRÁVY V BRATISLAVE

Príležitosť ŠTUDOVAŤ na vysokej škole V ŽARNOVICI bez prijímacích skúšok

Súkromná Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave, ktorej vláda SR udelila štátny súhlas na pôsobenie, uskutočňuje vzdelávanie v akreditovaných študijných programoch. V akademickom roku 2013/2014 ponúka VŠEMVs akreditované bakalárske a magisterské študijné programy v dennej a externej forme štúdia.

AKREDITOVANÉ BAKALÁRSKE ŠTUDIJNÉ PROGRAMY:

- „bakalár“ - študijný program Verejná správa (1. st.)
- „bakalár“ - študijný program Manažment malého a stredného podnikania v regiónoch (1. st.)
- „bakalár“ - študijný program Komunálna bezpečnosť (1. st.)

AKREDITOVANÉ MAGISTERSKÉ ŠTUDIJNÉ PROGRAMY:

- „magister“ - študijný program Verejná správa (2. st.)
- „magister“ - študijný program Manažment malého a stredného podnikania (2. st.)

Informačno-konzultačné stredisko Žarnovica,

E-mail: zarnovica@vsemvs.sk

tel.: 0911 193 189

TERMÍN PODANIA PRIHLÁŠOK:

DO 31. AUGUSTA 2013

VŠEMVS www.vsemvs.sk

Obnova historických pamiatok vyvoláva spory

Dotáciu 275 500 € na záchranu a obnovu kultúrnych pamiatok, ktorú mesto Kremnica získalo zo štátneho rozpočtu, kremnickí poslanci v roku 2012 prerozdělili na šesť projektov. Teraz poslanci kritizujú postup mesta pri projekte rekonštrukcie schodov na faru na Štefánikovom námestí a nesúhlasili ani s navýšením financií na rekonštrukciu Zechenterovej záhrady.

Mestské zastupiteľstvo konštatovalo podozrenie z porušenia zákona

Mestské zastupiteľstvo na júnovom zasadnutí konštatovalo podozrenie z nedodržania zákona o ochrane pamiatkového fondu pri reštaurovaní schodov objektu fary na Štefánikovom námestí. Zastupiteľstvo požiadalo primátorku mesta Kremnica okamžite pozastaviť reštaurátorské práce na predmetnom objekte a z dôvodu neexistencie rozhodnutia Krajského pamiatkového úradu, odporučilo zrušiť zmluvu so zhotoviteľom Restauro Tracco s.r.o. Hlavného kontrolóra mesta Kremnica zastupiteľstvo poverilo preventívnym uzavretých zmlúv, ktoré boli uzavreté v rámci dotácii na záchranu a obnovu kultúrnych pamiatok, či sú v súlade so zákonom o ochrane pamiatkového fondu.

Podľa poslancu Milana Žabku, ktorý uznesenie predložil, mesto nedodržalo zákon o pamiatkovej starostlivosti, lebo od Krajského pamiatkového úradu nemá rozhodnutie o zámere na reštaurovanie schodov. Primátorka Zuzana Balážová však tvrdí, že toto rozhodnutie mesto má od septembra 2012. "Reštaurovanie môže vlastník pripravovať iba na základe predchádzajúceho rozhodnutia KPÚ o zámere na reštaurovanie. Toto rozhodnutie sme dostali ešte v septembri 2012," tvrdí Balážová. Ďalším krokom podľa nej bolo spracovanie návrhu na reštaurovanie, ktorý už bol medzičasom dokončený a odoslaný. Teraz sa k nemu budú vyjadrovať pamiatkári.

Reštaurátorské práce ešte nezačali

Podľa primátorky došlo k omylu zo strany poslancov, ktorí výskumné práce na vstupe do fary považovali za začiatok reštaurátorských prác. "Reštaurátorské práce ešte nezačali, bola to len súčasť výskumu. Reštaurátor si potreboval urobiť sondy, aby zistil, ako sú schody osadené v stavbe, aby mohol spracovať návrh na reštaurovanie schodov. Keďže reštaurátorské práce nezačali, nemôžem ich ani pozastaviť, o čo ma poslanci požiadali." Primátorka mesta nehodlá postupovať podľa odporúčania zastupiteľstva a zmluvu s dodávateľom nevytvorí. "Nevidím dôvod na zrušenie zmluvy s dodávateľom," hovorí Balážová.

Podľa Milana Žabku sa pri rekonštrukcii schodov na faru o reštaurátorskú prácu ani nejedná. Podľa neho je to umelecko-remeselná práca v hodnote 5 – 6 tis. €. "Boli by sme radi, keby sa to dalo

urobiť o polovicu lacnejším spôsobom, ale Krajský pamiatkový úrad v predmetnom rozhodnutí určil, že sa to musí urobiť reštaurátorským spôsobom, nie umelecko-remeselné a toto stanovisko musíme rešpektovať," vysvetľuje primátorka.

Reštaurátor bude žiadať vysvetlenie

Milan Žabka považuje za podozrivé, že cena víťaznej ponuky bola stanovená na 12 000 €. "Pán Lupták, ako jasnovidec, sa presne trafil do sumy 12 000 €, ktorú sme naplánovali," povedal Žabka. Tomáš Lupták, konateľ spoločnosti Restauro Tracco s.r.o. však priznáva, že sumu, ktorú poslanci na opravu schodov vyčlenili, si zistil na webstránke mesta. "Teraz možno prezradím svoje pracovné postupy, ale ja si pozerám rozpočty miest, v ktorých sa zúčastňujem súťaží a orientujem sa podľa nich. Nemá zmysel dávať vyššie ponuky, keď na to mestá majú vyčlenené presné sumy," vysvetľuje Tomáš Lupták.

Tvrdenia, ktoré Milan Žabka na zastupiteľstve vyslovil, Tomáš Lupták považuje za nepravdivé a zmaťočné. "Na najbližšom mestskom zastupiteľstve budem žiadať vysvetlenie," avizuje Lupták. "Roky sa v Kremnici snažíme odvádzať kvalitnú robotu a nemám záujem, aby bolo poškodzované moje meno."

Pamiatkový úrad preverí všetky projekty

Kvôli podozreniam z porušenia zákona sa primátorka mesta obrátila na Krajský pamiatkový úrad so žiadosťou, aby zaujal stanovisko k dodržiavaniu zákona o ochrane pamiatkového fondu mestom Kremnica. Podľa riaditeľky Krajského pamiatkového úradu Banská Bystrica Zuzany Klasovej, úrad túto žiadosť dostal a spätne preverí všetky projekty pamiatkovej obnovy mesta. Podozrenie z nedodržania zákona o ochrane pamiatkového fondu pri rekonštrukcii schodov na faru však odmietla. "V tomto konkrétnom prípade určite k porušeniu zákona nedošlo," ubezpečuje riaditeľka Klasová.

Presuny financií medzi projektmi

Oproti pôvodnému prerozdeleniu dotácie medzi šesť projektov, sa medzičasom niektoré položky zmenili. Verejné obstarávanie na spracovateľa projektovej dokumentácie obnovy Zechenterovho domu prinieslo úsporu 11 800 €, keďže namiesto predpokladaných 18 000 € bola vysúťážená suma 6 200 €. Ušetrených 11 800 € bolo presunutých na projekt obnovy Zechenterovej záhrady. Tým sa výška dotácie na Zechenterovu záhradu dostala na 126 300 € a toto nové rozdelenie financií Ministerstvo financií schválilo.

Počas procesu tvorby projektovej dokumentácie obnovy Zechenterovho domu sa vyskytli nové skutočnosti, ktoré bolo potrebné projekčne ihneď vyriešiť, ale nebo-

li zahrnuté v zmluve o dielo. Hodnota týchto prác nad rámec zmluvy bola 800 €. Mesto teda opäť požiadalo ministerstvo o povolenie presunúť 800 € z akcie Poľovnícka reštaurácia a objekt knižnice na projektovú dokumentáciu obnovy Zechenterovho domu. Aj tento presun finančných prostriedkov ministerstvo schválilo. Ďalšie presuny medzi položkami však poslanci mesta stopli.

Sumu na rekonštrukciu Zechenterovej záhrady nenavýšili

Na júnovom zastupiteľstve oddelenie výstavby odporučilo presunúť spolu 54 200€, ktoré boli pôvodne určené na vypracovanie projektovej dokumentácie objektu úradu práce (25 000 €) a objektu knižnice (29 200 €), na projekt obnovy Zechenterovej záhrady.

"V roku 2013 už ministerstvo financií dotáciu na obnovu a záchranu kultúrnych pamiatok neposkytlo a pravdepodobne ju v ďalších rokoch ani poskytovať nebude. V súčasnosti máme vypracované štyri realizačné projektové dokumentácie na obnovu kultúrnych pamiatok, ktoré si vyžadujú vysoké investičné náklady. Preto je veľmi málo pravdepodobné, že v horizonte piatich rokov bude mesto schopné z vlastných a aj z dotačných zdrojov obnoviť viac ako štyri kultúrne pamiatky. Je neefektívne vypracovávať ďalšie projektové dokumentácie na obnovu kultúrnych pamiatok a navrhujeme, aby mesto opätovne požiadalo ministerstvo o súhlas k presunu 54 200€ na realizáciu obnovy časti Zechenterovej záhrady v mieste pôvodného detského ihriska, teda na akciu, ktorá už bola ministerstvom schválená," píše v dôvodovej správe Mariana Donovalová, vedúca oddelenia výstavby a životného prostredia.

Podľa primátorky plocha Zechenterovej záhrady, kde bolo detské ihrisko, potrebuje rekonštrukciu. "Hovoríme o tej časti záhrady, kde bolo detské ihrisko, kde sa rozpadajú oporné múry, ktoré tre-

ba rozobrať, odviezť, vysvahovať terén, urobiť tam rampu kvôli bezbarierovému prístupu," vysvetlila primátorka.

Podľa poslankyne Popovej nie je dôvod, aby poslanci tento rozpis menili. Návrh detského ihriska v Zechenterovej záhrade je podľa nej nerealizovateľný. Aj podľa poslankyne Mišíkovej je projekt detského ihriska finančne nereálny megaprojekt, na ktorý mesto nemá peniaze. Poslankyňa Beata Kirková tiež nesúhlasí s navýšením financií na rekonštrukciu Zechenterovej záhrady. "Prečo riešiť Zechenterovu záhradu na úkor reštaurácie, ktorá robí cestovný ruch v meste? To nie sú peniaze na projektovú dokumentáciu, to sú peniaze na rekonštrukciu a opravu budovy nie

len na projekt," povedala na zastupiteľstve. Poslanci nakoniec prijali uznesenie, v ktorom navrhovaný presun financií odmietli a trvajú na čerpaní dotácie podľa schváleného zoznamu.

Silver Jurtinus

1. Projektová dokumentácia obnovy Zechenterovho domu: 7 000 €
2. Radnica: 76 000 €
3. Rekonštrukcia schodov na faru na Štefánikovom námestí: 12 000 €
4. Projektová dokumentácia obnovy budovy Úradu práce: 25 000 €
5. Poľovnícka reštaurácia a objekt knižnice: 29 200 €
6. Zechenterova záhrada – časť obnovy podľa projektovej dokumentácie: 126 300 €

Obvodný banský úrad odmietol oznámiť spoločnosti ORTAC zánik jej licencie na povrchovú ťažbu

Obvodný banský úrad trvá na svojom právnom názore a spoločnosti ORTAC zánik jej licencie na povrchové dobývanie neoznámí. Na ťahu je teraz Hlavný banský úrad, občianske združenie Kremnica nad zlato je pripravené na súd.

Obvodný banský úrad trvá na svojom právnom názore a spoločnosti ORTAC zánik jej licencie na povrchové dobývanie neoznámí. Na ťahu je teraz Hlavný banský úrad, občianske združenie Kremnica nad zlato je pripravené na súd.

“Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici po dôslednom preštudovaní a zvážení časového priebehu posudzovanej činnosti sa nestotožnil s návrhmi prokuratúry,” informoval Vladimír Bubelíny, predseda úradu. “Nič iné sme ani nečakali,” reaguje Ľuboš Kürthy, štatutár občianskeho združenia Kremnica nad Zlato.

Občianske združenie podalo podnet na Krajskú prokuratúru Banská Bystrica, v ktorom napadlo nečinnosť obvodného banského úradu vo veci zrušenia licencie na povrchovú ťažbu zlata. Krajská prokuratúra Banská Bystrica vyhodnotila podnet ako dôvodný a podala upozornenie prokurátora na nečinnosť. Obvodnému banskému úradu Banská Bystrica v ňom navrhla, aby obchodnej spoločnosti ORTAC s.r.o. so sídlom v Kremnici oznámila zánik jej ban-

ského oprávnenia na povrchové dobývanie zlatých a strieborných rúd. Banský úrad mal vydať aj rozhodnutie o zastavení konania na vydanie povolenia na povrchové dobývanie. Zároveň bolo Obvodnému banskému úradu Banská Bystrica navrhnuté vykonať v spoločnosti ORTAC hlavný dozor v zmysle ustanovení zákona o bankej činnosti.

Obvodný banský úrad po tridsiatich dňoch od doručenia rozhodnutia rozhodol, že prokuratúre nevyhoví v dvoch z troch návrhov. Vyhoví len návrhu, aby v rámci hlavného dozoru vykonal prehliadku v obchodnej spoločnosti ORTAC. “Prehliadka v organizácii ORTAC, s.r.o. Kremnica bola vykonaná dňa 25. júna 2013 a bola zameraná na výkon hlavného dozoru. Pri prehliadke boli zistené nedostatky týkajúce sa dokumentácie, a preto obvodný banský inšpektor vydal záväzný príkaz na ich odstránenie,” tvrdí Vladimír Bubelíny.

Ďalším dvom návrhom prokuratúry, teda zastaviť konanie a oznámiť spoločnosti ORTAC

zánik jej banského oprávnenia, Obvodný banský úrad nevyhoví. Prokuratúra pritom v upozornení konštatovala, že banský úrad konal nesprávnymi, zmätočnými a bezpredmetnými úkonmi, ktorými len zbytočne zaťažoval účastníkov konania a právny názor banského úradu o “nezániku” banského oprávnenia prokuratúra považuje za nesprávny. Ani upozornenie prokurátora však právny názor Obvodného banského úradu nezmenilo. Na ťahu je teraz Hlavný banský úrad v Banskej Štiavnici, ktorý má teraz tridsať dní na rozhodnutie. Ak ani Hlavný banský úrad prokuratúre nevyhoví, tá môže podať žalobu.

Žalobu určite podá občianske združenie Kremnica nad zlato, ktoré je na takýto scenár pripravené. “Protistrana potrebuje naťahovať čas,” myslí si Kürthy. Právny názor prokuratúry je podľa neho veľmi dobré východisko pre budúci súd. “Je len otázka, ako dlho bude politicky únosné, aby štátni úradníci za peniaze daňových poplatníkov, prehrávali súdne spory,” kladie si rečnícku otázku Ľuboš Kürthy.

Lukratívne pozemky na Skalke zmenili majiteľa

Pozemky, ktoré JMF predal, ako aj Hotel Skalka a pozemky, ktoré slúžia k jeho prevádzke, boli do 31. 12. 1949 vo vlastníctve mesta Kremnica a do vlastníctva štátu sa dostali bez akejkoľvek náhrady v období komunistického totalitného režimu. Do vlastníctva odborov tieto nehnuteľnosti previedol štát v rokoch 1958 – 1960 bezplatným prevodom. Okrem Hotela Skalka a jeho prevádzke slúžiacich pozemkov, sa do vlastníctva odborov dostali aj ďalšie lesné pozemky o výmere takmer 15 hektárov.

Mestské zastupiteľstvo v reakcii na tento predaj konštatovalo, že pozemky, ktoré JMF predal, majú strategický význam pre celé rekreačné stredisko Skalka. Sú na nich umiestnené komunikácie a inžinierske siete, ktoré sú životne dôležité pre celé rekreačné stredisko Skalka, a preto sa mesto Kremnica už od roku 1991 usilovalo o obnovenie svojho vlastníctva k týmto pozemkom, aby tieto mohli slúžiť verejným záujmom a potrebám.

Ešte v roku 1999 prijalo predstavenstvo JMF uznesenie, v ktorom konštatuje, že nemá v úmysle toho času realizovať odplatný alebo bezodplatný prevod predmetných pozemkových nehnuteľností a

pokiaľ by v budúcnosti prišlo k opačnému rozhodnutiu, bude mesto Kremnica oslovené ako prvé. Že sa tak nestalo Emil Machyna, predseda predstavenstva JMF však nepovažuje za problém. “Posudzovanie splnenia či nespĺnenia uznesení orgánov JMF nie je v kompetencii orgánov samosprávy či verejnej správy, ale výlučne v kompetencii orgánov JMF. Je tiež nutné uviesť, že interné normy alebo uznesenia JMF nie sú všeobecne záväznými právnymi predpismi a ich nerešpektovanie nemá z hľadiska platnosti právnych úkonov žiadnu relevanciu,” píše Machyna v odpovedi.

Poslanci požiadali primátorku mesta iniciovať rokovanie s predstavenstvom JMF za účasti delegácie mesta Kremnica, Emil Machyna sa ale nazdáva, že ani prípadné spoločné rokovanie by neposunulo vecnú rovinnu problému smerom k jeho riešeniu. “Predstavenstvo JMF považuje danú otázku za uzatvorenú,” napísal primátorku Machyna. “Uzatvorením kúpnej zmluvy a prevod vlastníckeho práva na tretiu osobu, došlo k platnej zmene vlastníckych vzťahov a ich zmena zo strany JMF nie je z právneho hľadiska možná, nakoľko

neexistuje dôvod na odstúpenie od kúpnej zmluvy,” píše Machyna.

Podľa poslancov možno očakávať veľké problémy v komunikácii s novým majiteľom týchto pozemkov, ktorý si bude presadzovať vlastné záujmy v danej lokalite a verejné záujmy a potreby v rekreačnom stredisku Skalka nebudú pre neho prvoradé. Poslanci vo svojom uznesení vyhlásili, že mesto Kremnica by za pozemky, ktoré JMF predal, zaplatilo vyššiu cenu ako kupujúci vzhľadom na to, že tieto pozemky majú strategický význam pre zabezpečenie verejných záujmov a potrieb v celom rekreačnom stredisku Skalka. Napriek tomuto vyhláseniu pozemky nový majiteľ mestu Kremnica predať nehodlá. Rudolf Gluch, na otázku Kremnických novín, aký má zámer s nadobudnutými pozemkami, odpovedal, že ešte nevie. Pozemky kúpil ako investíciu a zvažuje, že v budúcnosti bude na týchto pozemkoch stavať.

JMF si vo svojom vlastníctve ponechal pozemky, ktoré slúžia ku prevádzke rekreačného zariadenia Hotel Skalka. Ten je spolu s príslušnými pozemkami tiež na predaj a JMF ho mestu Kremnica aj ponúkol. Mestské zastupiteľstvo

Kremnica vstúpila do občianskeho združenia Žiarska kotlina

Mestské zastupiteľstvo súhlasilo so vstupom mesta Kremnica do občianskeho združenia Žiarska kotlina. Účelom združenia je zvýšenie kvality života obyvateľov na uvedenom území, najmä podpora a koordinácia činnosti neziskových organizácií, občanov, malých a stredných podnikateľov, obcí a ďalších subjektov pôsobiacich na území s ohľadom na čo najlepšie využitie miestnych ľudských, prírodných a kultúrnych zdrojov.

Občianske združenie Žiarska kotlina chce vyvíjať svoju činnosť na geograficky súvislom území vytvorenom obcami združenými v mikroregiónoch: „Mikroregión Kremnica a okolie“, „Mikroregión Hlinické Pohronie“ a „Mikroregión Žiarske Podhorie“. Cieľom je prístup k štruktúrnym fondom Európskej únie v programovom období 2014 – 2020.

Občianske združenia, ktoré budú na základe hodnotenia stratégií rozvoja, vybraté Ministerstvom pôdohospodárstva SR, sa môžu stať miestnou akčnou skupinou a bude im udelený “Štatút MAS”. Týmto rozhodnutím získajú zároveň možnosť uchádzať sa o finančnú podporu na realizáciu svojej stratégie.

Miestna akčná skupina (MAS) je partnerstvo zástupcov verejného, súkromného a občianskeho sektoru, ktoré pôsobí na celistvom a súdržnom území. MAS, združujúca dostatočné množstvo skúsených ľudí a inštitúcií, si spracuje a následne realizuje stratégiu rozvoja na základe princípov prístupu LE-

ADER (skratka pre „Linky akcií pre rozvoj vidieckej ekonomiky“). Realizácia stratégie spočíva predovšetkým v rozhodovaní o podpore projektov miestnych subjektov, vrátane ich monitorovania a v realizácii spoločných rozvojových projektov a programov.

Primátorka mesta Zuzana Balážová vysvetľuje, že “vstupom do OZ Žiarska kotlina prispeje mesto Kremnica k vzniku celistvého územia, ktoré je podmienkou pre vznik MAS. Následne sa OZ svojimi spoločnými aktivitami všetkých troch mikroregiónov pokúsi získať štatút MAS. Získaním štatútu MAS sa všetkým obciam patriacich do OZ Žiarska kotlina otvorí ďalšia možnosť čerpania EÚ fondov.”

Ustanovujúce valné zhromaždenie občianskeho združenia sa uskutočnilo v Žiari nad Hronom a medzi jeho členov už v súčasnosti patrí 36 obcí, tri právnické osoby a tri občianske združenia. Členka správnej rady združenia Simona Holicová, starostka obce Horná Ves, očakáva vstup ďalších subjektov, po dokončení registrácie občianskeho združenia Ministerstvom vnútra. “Konkrétne podmienky budúceho čerpania fondov a ich výška ešte nie sú známe. Tie budeme poznať až po zverejnení štruktúry programového obdobia 2014 – 2020. Teraz sme na začiatku procesu vytvorenia verejno-súkromného partnerstva a včas chceme byť pripravení na možnosť spoločne čerpať prostriedky Európskej únie aj iných grantových schém,” hovorí starostka Simona Holicová.

preto schválilo predloženie ponuky na kúpu Hotela Skalka s príslušnými pozemkami za kúpnu cenu jedno euro. Mestské zastupiteľstvo však JMF žiada, aby zo svojej ponuky na predaj hotela Skalka vypustil pozemky o rozlohe takmer 9000 m², nakoľko tieto pozemky

nikdy neslúžili ani neslúžia ku prevádzke odborárskeho rekreačného strediska, ale je to časť zjazdovky pod chatou Limba. Poslanci žiadajú, aby JMF tento pozemok ponúkol na predaj mestu Kremnica.

príspevky na strane: Silver Jurtinus
ilustračné foto: Ivan Čillík

Súkromná stredná škola a gymnázium majú dvere otvorené

Od mája 2011 prevádzkuje Súkromnú školu úžitkového výtvarníctva Kremnica a Súkromné Gymnázium v Kremnici Švédska vzdelávacia spoločnosť, ktorú zastupuje Kemel Benali. Po dvoch rokoch sa mu podarilo splniť polovicu cieľov, ktoré si vytýčil.

Banskobystrický samosprávny kraj školy prenajal Švédskej vzdelávacej spoločnosti na päťnásť rokov, teda do roku 2026, za 567 300 €. Kamel Benali však už teraz vie, že do školy bude za toto obdobie nutné investovať viac, keďže rôzne problémy, ktoré treba riešiť, sa odkrývajú postupne. "Napríklad kabinet fyziky bol veľmi zastaralý a pre výučbu budúcich generácií absolútne nepoužiteľný. Teraz sme investovali do nového kúrenia 60 000 €, postupne investujeme do nábytku a vybavenia školy," hovorí Benali.

Školné zaviesť neplánuje

Podľa Kamela Benaliho škola nie je krátkodobá investícia. "Investujeme, aby sme vytvorili dobrú školu, mali dobrých učiteľov, dobrý školský program. Ak budeme mať to, verím, že prídu aj študenti, lebo budú vedieť, že sú na dobrej škole." Doteraz z takmer 600 000 €, ktoré sa zaviazal v škole preinvestovať, investoval už 220 000 €. Ako si však predstavuje návratnosť svojej investície, Benali neprezradil: "Verím potenciálu tejto školy, a myslím, že táto škola bude dobrou školou, inak by som do nej nevlozil svoje peniaze. Teraz je na mne, aby som túto školu urobil dobrou školou. Ak som dobrý manažér, budem úspešný. Ak nie som dobrý manažér, prídem o svoje peniaze. Ale ja si myslím, že investícia vložená do školy sa mi vráti. Hovoríme ale o dlhodobej investícii, v školstve sa nedajú zarábať peniaze rýchlo." Zdroj budúcich príjmov školy neprezradil, odmieta však úvahy o zavedení školného, zákazkovej výroby, alebo predaji diel študentov. "Neprišiel som predávať produkty, prišiel som riadiť školu," hovorí Benali. Komerčné zameranie školy odmieta aj riaditeľka Katarína Luptáková. "My sme škola a my nemôžeme predávať diela žiakov ani ich zapájať do komerčných aktivít. To je absolútne vylúčené," hovorí Luptáková.

Po dvoch rokoch Benali svoje pôsobenie hodnotí pozitívne: "Predtým, než som sem prišiel, poznal som mnohé pozitíva školy a mal som jasnú víziu, čo robiť, ale rovnako som vedel, že moja vízia potrebuje dlhší čas. Môžem povedať, že sme už dosiahli polovicu cieľov, ktoré sme si vytýčili, teraz už pracujeme na detailoch. Najskôr sme museli vytvoriť novú organizačnú štruktúru školy, zmeniť učebné osnovy, aby viac vyhovovali súčasným požiadavkám, museli sme zmeniť prístup učiteľov a celkovú atmosféru školy," opisuje, čím škola v ostatných dvoch rokoch prešla. Podľa Benaliho škola musí ponúknuť kvalitný produkt, teda najlepší vzdelávací program. "Nechceme byť len najlepšou školou v Kremnici, chceme byť konkurencieschopní aj na medzinárodnej úrovni," hovorí Benali, ktorý stále riadi aj podobné školy vo Švédsku a Finsku.

Nestačí byť najlepší z roku 1970

Kľúčoví sú v tomto procese učitelia. "Urobili sme veľa zmien. Potrebujeme ľudí, ktorí sa vyznajú vo viacerých oblastiach, s kvalitným prístupom, aby mohli vytvoriť novú pracovnú atmosféru v škole," hovorí Benali. Škola má dlhú históriu a učitelia podľa neho učili roky tak isto to isté. Teraz však učitelia musia dokonale zvládať projektové riadenie aj digitálne technológie, ku ktorým boli doteraz skeptickí. "Vraveli, že ich nepotrebujú, lebo oni sú experti, ale ja vravím: Áno, ste experti, ale v roku 2013 musíte byť expertmi vo svojom odbore a navyše musíte ovládať aj digitálne technológie. Len tak môžete byť najlepší v roku 2013. Nestačí byť najlepší z roku 1970, musíte byť najlepší v roku 2013!" Učitelia to podľa Benaliho už začínajú chápať.

Štúdium prepojené s praxou

Prepojiť akademický svet s reálnym životom sa snažia prostredníctvom prípadových štúdií. "Učitelia musia študentom vytvoriť program praktického využitia ich štúdia. Keď študujete, musíte rozumieť tomu, čo študujete, musíte vedieť, ako svoje vedomosti reálne využiť. Keď študent skončí školu, musí byť pripravený nielen pre vysokú školu, ale aj pre vlastnú kariéru. To je to, čo chceme dosiahnuť prostredníctvom prípadových štúdií. Nadväzujeme spoluprácu so spoločnosťami a firmami, ktoré majú nejaký konkrétny problém, ktorý sa študenti snažia vyriešiť," vysvetľuje Benali.

"Pragmatické prípadové štúdie sú navrhnuté tak, aby študenti získali kontakt s pracovným svetom, a aby sa pod vedením vedúceho naučili vypracovávať úlohy v reálnych podmienkach," hovorí riaditeľka školy Katarína Luptáková. Nedávno prišli s nápadom na vytvorenie dizajnu pre interiér a exteriér špeciálneho detského vlakového kupé pre rodiny s deťmi, ktorý na Slovensku zatiaľ chýba. Na my-

šlienku pozitívne zareagovala Železničná spoločnosť Slovensko a žiaci na týždňovom workshope pod vedením lektorov z Technickej univerzity vo Zvolene vytvorili návrhy riešenia detského vozňa. Železničná spoločnosť Slovensko chce vozeň podľa návrhov študentov zrealizovať ešte tento rok.

Prípadovou štúdiou riešili aj Domov sociálnych služieb v Žiari nad Hronom, ktorému študenti pripravili kompletnú marketingovú propagáciu, ktorou sa DSS prezentuje a reálne ju používa. Pre MSKC v Žiari nad Hronom zas vytvorili kresby pre detský kútik, navrhli logo pre materskú školu aj pre Bielu stopu. "Prípadové štúdie nekončia tak, že sa niečo napíše, ale sú realizovateľné a deti sa naozaj k niečomu dostanú," hovorí Luptáková. Tento spôsob výučby pritom na Slovensku uplatňujú zatiaľ iba niektoré univerzity, v strednom školstve tento prístup nie je až tak rozšírený. "Na rozdiel od Stredoškolskej odbornej činnosti, ktorú si vyberie študent, ktorý chce, pragmatické prípadové štúdie sme zaviedli ako prierezovú tému v jednotlivých predmetoch na to, aby sa tie deti s reálnym životom skutočne stretli. Nie len ak chcú, ale aby sa stretli," hovorí Luptáková.

Umelcov je dost, gymnazistov málo

Škola ponúka aj rôzne kurzy pre verejnosť aj seniorov. Otvorili kurzy informatiky, kurz angličtiny certifikovaný Cambridge International School a kurzy umenia. "Začali sme maľbou a teraz by sme mali prejsť aj do sochy. Okrem certifikátu, ktorý absolvent kurzu získa, organizujeme aj vernisáž diel absolventov, ktoré sú veľmi milé," hovorí riaditeľka. Počas prázdnin škola pokračuje v organizovaní tradičných podujatí, ako Kováčske dni, ktoré organizujú absolventi kováčskeho odboru alebo Medzinárodná sympóziom šperku v zlatníckej dielni, ktoré škola organizuje v spolupráci s Vysokou školou výtvarných umení v Bratislave. Vlni škola otvorila aj maturit-

s prvákmi je na Slovensku veľmi veľký, keďže škôl je veľa a detí málo. Či prvý ročník gymnázia otvoríme, je stále s otáznikom. Bude to vedieť až na konci augusta."

Škola otvorená pre všetkých

Špecifikum školy riaditeľka a zriaďovateľ vidia aj v princípe otvorených dverí. "Pre študentov sú otvorené všetky učebne odborné aj počítačové, môže vstúpiť a pracovať na čom potrebuje, môže si v kresliarni kresliť, učebne nikdy nie sú zavreté, ten prístup je tam vždy. Študenti musia vedieť, že škola je tu pre nich," hovorí Kemal Benali. Dvere sú otvorené nielen pre študentov, ale aj pre verejnosť. "Dvere sú otvorené aj do riaditeľne", hovorí Luptáková. "Ktokoľvek príde, nikoho nepošleme preč."

"Chceme, aby sa škola stala viac súčasťou Kremnice, chceme viac spolupráce s Kremničanmi, lebo je mnoho vecí, ktoré spolu môžeme urobiť. Je dôležité vybudovať pozitívnu atmosféru spolupráce. Máme ideu, vytvoriť inkubátor, ktorý by pomohol študentom, ktorí nechcú ísť na vysokú školu, realizovať ich potenciál a rozbehnúť vlastnú spoločnosť. Ak im dokážeme nejakú pomoc, bude to dobré. A dobrá škola je dobrá pre mesto," uzatvára Benali.

Silver Jurtinus

Mladí sa rozlúčili so školským rokom netradične – koncertom

Súkromný školský internát pri Škole úžitkového výtvarníctva zorganizoval netradičné ukončenie školského roka v kostole Sv. Františka koncertným podujatím, spojeným s prehliadkou kláštora a jeho podzemia.

Na koncerte vystúpili študenti viacerých škôl. Predstavili sa Annamária Verešová, študentka 5. ročníka Konzervatória v Banskej Bystrici – spev, Marek Dietrich, študent 6. ročníka Konzervatória v Bratislave – organ, Mária Oravcová, študentka prípravky Konzervatória v Bratislave – flauta a žiak Základnej umeleckej školy (2. cyklus husle) a súčasne študent SŠÚV v Kremnici Miloslav Drevo. Vstupné bolo ľubovoľné a výťažok z neho organizátori venovali na rekonštrukciu kostola sv. Františka. Na organizácii zaujímavého hudobného podujatia sa podieľali aj žiaci školského internátu. Plagát k podujatiu vytvorila žiačka Katarína Raškovičová a celý program moderovala Dominika Dvořáková.

Podujatie sa stretlo s úspechom žiakov i verejnosti, organizátori preto zvažujú jeho reprízu v priebehu letných mesiacov, pričom koncert by mal byť opätovne spojený aj s prehliadkou kláštora a jeho podzemia. Touto cestou by sme sa chceli poďakovať p. farárovi Mariánovi Krajčovi a mladým ľuďom z farnosti za aktívnu účasť a pomoc pri organizácii podujatia a tiež za zaujímavý výklad o histórii kostola a kláštora. Mgr. Luba Verešová

Keď počujem slovo „hluchák“, nemám problém

Začal by som klasickou otázkou, ako bojovať s veternými mlyni?

Klišé, ktoré skôr odradí, ako zaujme, preto ten kondicionál. Nechcem totiž hovoriť o márnom boji s predsudkami, pretože z môjho pohľadu ešte na točiacich sa ramenách niekoľko zraniteľných miest je, len správne držať kopiju. Iba mi napadlo, koľkí z používateľov tohto (mimochodom veľmi frekventovaného) intelektualizmu skutočne čítali Dona Quijota, nemyslím polstranový dezorientujúci obsah z internetu, ale aspoň tú kapitolu, kde sa o spomenutom boji píše. Ja tento frazeologizmus nepoužívam, pripadá mi trochu lacný, asi z úcty k pánu Quijotovi.

Keď počujem slovo „hluchák“, nemám problém, hoci učím na SOS pre žiakov so sluchovým postihnutím internátnej v Kremnici. Problém mi robí folklórne preberanie pejoratívneho významového zafarbenia tohto výrazu z generácie na generáciu a jeho paušalizovanie na všetko, čo akýmkoľvek spôsobom súvisí so sluchovo postihnutými. Gymnázium pre žiakov so sluchovým postihnutím internátne v Kremnici vychovalo príliš veľa budúcich absolventov vysokých škôl na to, aby som pochyboval o zmysle jeho fungovania. Kdekoľvek sa konfrontujú moje osobné skúsenosti slovenčinára a dejepisára s pracovnými skúsenosťami kolegov z iných škôl, počúvam, že áno, pracovať s ôsmimi či desiatimi žiakmi v triede je niečo iné ako s tridsiatimi, tu sa dá hovoriť o aktívnej individuálnej činnosti, diskutovať, analyzovať, vyžadovať formulácia vlastného postoja, argumentov, navyše, ak je učivo rozložené do piatich ročníkov, na všetko je dostatok priestoru a času. Áno, je to obrovská výhoda, navyše, počujúci žiaci sú nútení neustále spolupracovať (pracujú v kombinovaných skupinách), sami vysvetľovať problémové výrazy, improvizovať. Je to niečo ako prá-

ca v rámci záujmového krúžku alebo deleného seminára. Reči, reči, reči, ale

Skutky sú niečo celkom iné. Tak aspoň jeden. Trnavská univerzita v Trnave v spolupráci s Antickou zbierkou Múzea krásnych umení v Budapešti vypísala v októbri minulého roka korešpondenčnú súťaž Tieň víťazného oblúka ako súčasť projektu Bezhraničná antikvita, realizovaného v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Maďarská republika – Slovenská republika 2007 – 2013. Súťažne družstvá mali v štyroch kolách (každé kolo približne mesiac práce) odpovedať na súťažné úlohy, vypracovávať súťažné hárky a nakoniec zhotoviť model antického víťazného oblúka podľa vlastného návrhu. Model a všetky reliéfy aj architektonické detaily museli byť historicky relevantné. Do súťaže sa zapojilo 308 družstiev z dvoch krajín, v dvoch kategóriách, z nich 167 splnilo všetky úlohy a zhotovilo model podľa stanovených kritérií. Druž-

stvo našej školy obsadilo 2. miesto (vo svojej kategórii spomedzi takmer stovky družstiev). Spolu s ostatnými ocenenými družstvami sa naši gymnazisti zúčastnili 3. júna 2013 na múzejno-pedagogickom programe v Antickej zbierke Múzea krásnych umení v Budapešti. Putovnú výstavu všetkých súťažných prác mohla vidieť široká verejnosť v Trnave a v Budapešti. O našom modeli sa s uznaním vyjadřili univerzitní pedagógovia aj študenti archeológie.

Mimochodom, dve študentky z predchádzajúceho maturitného ročníka študujú históriu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Ti ostatní, nie že by neštudovali na vysokých školách, ale nevybrali si históriu. Toľko teda o predsudkoch a tajoch slovnej zásoby. A kto by chcel vidieť spomenutý model, v septembri nám ho trnavská univerzita dúfam vráti. Nech sa páči.

Mgr. Martin Ondrejka

Skúsili sme zábavne Žiť energiou

Dňa 21. mája sa na našej základnej škole v Kremnici na Angyalovej ulici konala súťaž Žiť energiou. O tento zážitok sa postarala Slovenská inovačná a energetická agentúra.

Zapojili sa do toho triedy ôsmeho a deviatego ročníka. Vymysleli si pre nás sedem stanovišť. Každé z nich bolo niečím zaujímavé. Na začiatku si skupiny vymysleli zábavné mená. Napríklad: Teplé rúry, Duracel Turbo, Rozbušky, Teplé strely, Vodári a iné...

Prvé stanovište sa volalo **Svetrom o preteky**. Dozvedeli sme sa, prečo prievan zabuchne dvere a aké sú to točené lopty. Všetko je to o prúdení vzduchu. Keď prúdi rýchlo, tak sa predmety priťahujú. Preto sa zabuchnú dvere a lopta sa točí. Na tomto stanovišti nás čakala úloha. Mali sme prejsť dráhu s pustým fenoménom a pingpongovou loptičkou za čo najkratší čas.

Na druhom stanovišti nás čakali **žrúti energie**. Tu sme mali vybrať z predmetov ten, ktorý podľa nás spotrebuje najmenej energie. Zistili sme, že najmenej energie spotrebuje zo spotrebičov rádio a najviac žehlička na vlasy, a rýchlovarná konvica. Z vozidiel lietadlo spotrebuje až 20 000 kW a spáli 90 ton paliva za deň.

V treťom sme skúšali **štiepiť jadro**. V jadrových elektrárnach sa ako palivo používa urán. Na rozbitie uránu pomáhajú neutróny. Z tohto vznikne kriptón a bárium, plus ďalšie neutróny. My sme rozbíjali urán formou hry. Bolo to skoro ako bowling.

Presunuli sme sa na štvrté stanovište s názvom **Sila vody**. Bavili sme sa o vodných elek-

trárňach. Naša úloha bola ale pohadzovať fľašky naplnené vodou do určitej výšky. Dostali sme fľašku plnú vody a išlo sa na to. Bolo to náročnejšie, ako to vyzeralo, ale niektorým sa podarilo pohadzovať všetky fľašky.

Piate stanovište sa volalo **Fuk sem, fuk tam**. Týkalo sa vetra. Vietor je obnoviteľný zdroj energie. Na Slovensku je veterná elektrárňa v Cerovej na Záhorí. Typické veterné mlyny sú v Holandsku, Nemecku a Dánsku. Prístroj, ktorým sa meria sila a rýchlosť vetra sa volá anemometer.

Na šiestom stanovišti nás čakala **Elektrina na zjedenie**. Vlastne elektrina je tu odjakživa. Prvý kto ju využíval boli starovekí Gréci. Po starogrécky sa povie jantár elektron. No a keď tento jantár pošúchali s nejakou látkou, tak vydal iskru. Dozvedeli sme sa, že ak do ovocia dáme dva rôzne kovy môžeme merať elektrinu. V ovocí sa nachádzajú kyseliny a s tými kovmi môžeme zmerať, aký elektrický náboj má ovocie :-).

Posledné stanovište bolo o teple. Názov malo **Teplé, teplejšie, horúco**. Každý predmet má nejakú teplotu. Na meranie teploty sa používa teplokamera. Táto teplokamera sa používa na hľadanie ľudí. Tu sme mali za úlohu nájsť čo najteplejší predmet v miestnosti.

Na koniec sa spočítali body a bolo vyhodnotenie. Druhí boli Vodári a získali autička na slnečnú energiu. Víťazmi sa stali Teplé strely a ich odmenou boli knižky. Z tohto dňa si odnášame nové vedomosti a zábavné spomienky.

Monika Gombošová
zást. riaditeľka

23. kremnický jarmok

26.-27. júl 2013

piatok 26. júla

10.00 – 18.00 TRADIČNÝ KREMICKÝ JARMOK

remeselníci / Štefánikovo námestie, **predajcovia** / Dolná ulica

10.00 Slovenské mamičky – hudobný program zložený z najznámejších valčíkov, poliek a iných typických slovenských ľudoviek / pódium na Štefánikovom námestí

10.00 – 15.00 Lukostreľba / medzibránie

11.00 Zvolenský rytieri – ukážky bojových techník v rôznych historických obdobiach / pod pódium na Štefánikovom námestí

Sokoliari – výstava a ukážky dravcov / Štefánikovo námestie

13.00 Fidlíkanti – ľudové piesne z celého Slovenska / pódium na Štefánikovom námestí

14.30 Vystúpenie detských kapiel ZUŠ J. L. Bellu / pódium na Štefánikovom námestí

15.00 Sokoliari – ukážky a výstava dravcov / Štefánikovo námestie

16.00 Na skle maľované – veselohra v podaní mladých absolventov Akadémie umení v B. Bystrici / pódium na Štefánikovom námestí

18.00 Repete – nestarnúce melódie v podaní Fidlíkantov / pódium na Štefánikovom námestí

21.00 Kremnica nielen zlatá – bláznivé putovanie hercov a divákov s hudbou, spevom a tancom za (ne)objaveným pokladom Kremnice, ktorý sa možno neskrýva len v zlate / začiatok pri Severnej bráne – vstup do areálu Mestského hradu

Letné kino – videokonzert / vinotéka Biely bocian

Rockový koncert / kino Akropola

SOBOTA 27. júla

9.00 – 18.00 TRADIČNÝ KREMICKÝ JARMOK

remeselníci / Štefánikovo námestie, **predajcovia** / Dolná ulica

9.30 Doktor Jajbolíto – divadlo Maska, detské divadelné predstavenie / pódium na Štefánikovom námestí

10.00 – 15.00 Lukostreľba / medzibránie

– 11.00 Sokoliari – výstava a ukážky dravcov / Štefánikovo námestie

– 16.00 Trh márností – Kremnické strigy, veštenie a razenie mincí / Ulica J. Kollára

10.30 Kremnica nielen zlatá – bláznivé putovanie hercov a divákov s hudbou, spevom a tancom za (ne)objaveným pokladom Kremnice, ktorý sa možno neskrýva len v zlate / začiatok na Zámočkom námestí pri vstupe do areálu Mestského hradu

12.00 – 14.00 HRÝ s CVČ a MMP – súťaže pre malé i väčšie deti / Štefánikovo námestie

13.00 – 14.00 Sokoliari – ukážky a výstava dravcov / Štefánikovo námestie

13.30 Hudobné potulky časom – Symfony Priwidya – spevácko-inštrumentálna skupina z Prievidze / pódium na Štefánikovom námestí

15.00 Banický deň – sprievod z Dolnej ulice mestom na Mestský hrad

16.00 Rockové ewergreeny 20. storočia – Karol Komenda (finalista Superstar) & Trio / pódium na Štefánikovom námestí

Banická svätá omša / Mestský hrad, Kostoľ sv. Kataríny

17.30 Na vlnách stredného prúdu – kantilénový spevák Milan Hrčka z Kežmarku / pódium na Štefánikovom námestí

21.00 Na ľudovú nôt s HRONom – zábavný večer / vinotéka Biely bocian

DJ Eniac – aktuálne trendy swing hudby / kino Akropola

partneri podujatia:

/V prípade veľmi nepriaznivého počasia sa program zo Štefánikovho námestia presúva do Mestského kultúrneho strediska./

Kremnický banický spolok
Centrum voľného času Kremnica
Mestský mládežnícky parlament
ZUŠ J. L. Bellu v Kremnici
OZ Cremenícium

S FINANČNOU PODPOROU
BANSKOBYSŤRICKÉHO
SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Banské chodníky sú po desiatich rokoch v zlom stave

Na zlý stav banských chodníkov upozornil turista. Predseda združenia, ktoré náučné chodníky realizovalo súhlasí, že nie sú v takom stave, v akom by mali byť. Problémom sú chýbajúce financie.

"Navštívil som Kremnicu (...) a ako obdivovateľ banickej histórie tohto historického mesta som sa po návšteve banského múzea vybral spolu s manželkou na prechádzku po banských náučných chodníkoch. Už dlhšie som mal zaobstaraného sprievodcu „Náučné chodníky po stopách banickej činnosti Kremnica – Kremnické Bane" s turistickou mapou, a tak sme sa vybrali trasou č. 1 smerom na Kalváriu. Bol som veľmi prekvapený, v akom zlom stave je chodník," píše turista, podľa ktorého sú chodníky neprechodné kvôli napadaným stromom a chýbajúcemu značeniu. "Niektoré informačné tabule chýbali a nemať text sprievodcu, ktorý opisuje trasu, tak by sme zabľúdili," píše turista.

Milan Rybársky, predseda občianskeho združenia Kalvária, ktoré Náučné chodníky po stopách banickej činnosti Kremnica – Kremnické Bane realizovalo, priznáva, že chodníky nie sú v takom stave, ako by mali byť. "Po zime spadnuté stromy neboli prepílené. Značenie a niektoré informačné tabule zničili vandali a bez získania finančných prostriedkov sa nedajú nahradiť novými," priznáva Rybársky. Naposledy trasu chodníkov prečistili a upravili členovia Banického spolku v Kremnici s dvadsiatimi účastníkmi z medzinárodného dobrovoľníckeho tábora INEX pred dva a pol rokom. Na chodníkoch trasách 2 a 3 boli v roku 2012 odstránené spadnuté stromy a trasy sú v súčasnej dobe podľa Rybárskeho priechodné.

Na definitívne vyhotovenie smerových a informačných tabúľ, bola

podľa Rybárskeho vypracovaná projektová dokumentácia už v roku 2004. "Finančné prostriedky na realizáciu sa združeniu ale dodnes nepodarilo získať nielen od miestnych sponzorov, ale ani na početné podané žiadosti v rámci Slovenska. Ani možnosť prijímať 2% z dane finančné prostriedky združeniu neprišlo. Z jedinej úspešnej žiadosti sa realizovalo vydanie turistickéj mapy chodníkov," hovorí Rybársky.

Podľa názoru Milana Rybárskeho, potenciálni sponzori nechcú investovať do náučných chodníkov, lebo v prípade zahájenia povrchovej ťažby sa zlikviduje minimálne celá trasa č. 1 s odbočkami 1a, 1b. "Z tohto dôvodu mesto ani nezaradilo do podanej žiadosti o poskytnutie finančných prostriedkov z fondov EU v roku 2005 aj projekt náučné chodníky, hoci štyri projekty združenia – obnova pamätníka Františka Lotrinského, výstavba kostola svätého Kríža na Kalvárii, vyhladkovanie terasa a výstavba šiestich kaplniek, zaradené boli a aj sa úspešne realizovali," dôvodí Rybársky.

Podľa nespokojného turistu je takáto prezentácia histórie baníctva v rámci cestovného ruchu hanbou mesta Kremnica. "V súčasnosti sa banský náučný chodník neudržiava, trasa je zarastená, neprehľadná a informačné tabule sú zničené, nečitateľné alebo úplne chýbajú. Mám dojem, akoby o propagáciu banickej histórie Vášho mesta nemal už nikto záujem. (...) Musím povedať, že dojem z celej tejto trasy je smutný a vôbec neslúži k propagácii cestovného ruchu v Kremnici skôr naopak.

Mesto Kremnica a jej banicka minulosť by si zaslúžili väčšiu pozornosť a starostlivosť o ten druh cestovného ruchu. Príkladom môžu byť náučné chodníky v Španej Doline, Banskej Štiavnici, Modre, Pezinku, Handlovej, Novákoch a teraz aj internetový virtuálny náučný chodník v Banskej Hodruši," píše sklamaný turista.

Podľa poslanca Norberta Boldiša, ktorý problém zodpovednosti za banské chodníky niekoľkokrát interpeloval, Kremnický banický spolok prejavil záujem starať sa o tieto chodníky. Problém je však v tom, že chodníky sú na základe dohody s mestom v správe občianskeho združenia Kalvária, ktoré sa ich nechce vzdať. Podľa Boldiša Kremnický banický spolok získal aj financie, nebude ale investovať, kým náučné chodníky nie sú v jeho správe. Podľa neho rokovania zastali na mŕtvom bode.

Zástupca primátorky Igor Kríž, ktorý stretnutie medzi občianskym združením Kalvária a Kremnickým banickým spolkom sprostredkoval, verí, že tento problém zainteresované občianske združenia spolu s mestom vyriešia ešte toto leto. "Budeme ďalej rokovať s oboma občianskymi združeniami a verím, že sa dohodneme," hovorí Igor Kríž. Problémom sa bude zaoberať Komisia cestovného ruchu, podnikateľských aktivít a bezpečnosti mesta.

Náučné chodníky po stopách banickej činnosti Kremnica – Kremnické Bane v celkovej dĺžke 18 250 metrov realizovalo Združenie Kalvária v spolupráci s mestom Kremnica. Chodníky boli otvorené 26. apríla 2003. *Silver Jurtinus*

Nezabúdajme na osobnosti Kremnice

Husľový virtuóz Peter Michalica, kremnický rodák, usporadúva každoročne začiatkom leta festival „Hudba pod diamantovou klenbou“ vo svojom dome komorského grófa. Tohto roku sa spomenuté kultúrne podujatie, ozdobujúce 6 kremnických piatkových večerov, koná už po trinástykrát.

Múry domu sú duchovne presiaknuté krásnou hudbou a brilantným slovom vďaka pozvaným popredným umelcom a ich hosťiteľovi. 5. júla, práve v symbolický deň 1150. výročia príchodu vierozvestcov na naše územie, do Michalícovho domu zavítal kremnický rodák, operný spevák Jozef Benci so svojou manželkou Janou Nagy Juhász. Interpretovanému repertoáru, potvrdzujúcemu basové, až barytonové nevsedné kvality speváka, zároveň evokujúceho mužnosť a silu, stála v kontraste pokojná nežnosť, detailnosť a citovosť klaviristkinej hry. Obaja účinkujúci hostia v harmónii prevedenia Dvořákových Biblických písní, Čajkovského a Rachmaninových vybraných romanci, Musorgského Piesní a tancov smrti, ale i sólových klavírných diel F. Chopina a S. Rachmaninova, predniesli najkrajšiu modlitbu za zachovanie kultúrneho a duchovného dedičstva Kremnice a Slovenska. Z prítomných divákov si spevák svetového mena uctil vzácnu ženu, ktorá stála na začiatku jeho speváckej kariéry. Je ňou skromná pani učiteľka Mária Pavlovičová. V Základnej umeleckej škole Jána Levoslava Bellu v Kremnici vychovala viacerých budúcich umelcov a pedagógov. Okrem súrodencov Benciovcov patria medzi nich: Elena Hašková, Marcela Pittnerová, Juraj Kašša, Veronika Zajaková, Mária Páchniková, Jana Kubischová, Mariana Benciová, a ďalší.

Manželom Benciovcom prajeme veľa inšpirácie a tvorivých úspechov pri ďalšom umeleckom putovaní. Petrovi Michalicovi zvlášť ďakujeme za dar hudby a slova, ktoré každoročne prináša svojmu mestu. K narodeninám mu prajeme toľko zdravia, energie a lásky, aby mohol sám, s plnou účasťou, prežívať to, čo produkuje.

Klára Štroffeková

50 rokov – je to veľa či málo?

Život a voda sú nerozlučné veličiny. Bez vody niet života. Život plynie ako rieka. Ľudia sa občas na jej pomyselných brehoch zastavia, porozmýšľajú, obzrú sa dozadu a rekapitulujú.

Dňa 31. mája 2013 sa zišli v Kremnici na Štefánikovom námestí pri fontáne absolventi Zá-

kladných deväťročných škôl v Kremnici školský rok 1962 – 63. Bol to populačne veľmi silný povojnový ročník. Od okamihu ich ukončenia základnej školy uplynulo 50 rokov. Za ten čas sa v živote, v spoločnosti a či v našom meste veľa udialo. Spomínaní absolventi sa rozleteli do sveta, žili si svoje

životy, prešli ďalšou školou – školou života. Dnes sú z nich zreli šesťdesiatnici. Bolo dosť náročné nájsť ich a dohodnúť stretnutie. Po niekoľkomesačnom hľadaní po Slovensku, Českej republike i po Maďarsku sa to napokon podarilo. Po niektorých spolužiakoch sa nám stratili stopy úplne. Väč-

šinu sme však našli a pozvali na stretnutie. V ročníku nás bolo päť tried, spolu 177 žiakov. Mali sme triednych učiteľov – pána učiteľa Bugára a pani učiteľky Fronkovú, Hanulovú, Joklovú a Laginovou. Zistili sme, že z nás už 32 odišlo navždy. A pri fontáne sa nás 31. mája stretlo 80 spolužiakov. Naj-

viac rezonovala otázka: "A ty si kto?" Po vzájomnom spoznaní a zvitani, nás na Mestskom úrade slávnostne privítala pani primátorka Kremnice RNDr. Zuzana Balážová. Po jej úvodných slovách a programe ZPOZ, ktorý pripravili p. Négerová, Miková, Štroffeková a Olbrichtová, nás pani primátorka oboznámila so súčasnosťou našej Kremnice, minútkou ticha sme si spomenuli na našich už nežijúcich spolužiakov a zapísali sme sa do pamätnej knihy mesta. Po milom privítaní nás čakalo posedenie v reštauračnom zariadení Centrál. Do neskorých večerných hodín sme navzájom spomínali na časy minulé, časy detstva, ktoré bolo síce skromné na materiálne statky, no o to bolo bohatšie na pekné priateľské vzťahy, ktoré vydržali dodnes.

Týmto by sme chceli tlmočiť pani primátorku, pracovníkom ZPOZ a pracovníkom mesta Kremnice veľké poďakovanie za milé prijatie na pôde Mestského úradu v Kremnici, ktoré sa nám dostalo.

*za účastníkov stretnutia
organizačný výbor: Bazelidesová,
Ivanová, Kapusta, Kapustová,
Kuzminová, Romanovská, Venderlová*

▲ **16. júl, 20.45** – Špeciálna večerná projekcia na námestíčku pred kinom Akropola!
Fimfárum do tretice všeho dobrého

Animovaná rozprávka, ČR, 2011, 76 min

V úvodnej rozprávke JAK OBŘI NA ŠUMAVĚ VYHYNULI sa štáb filmového týždenníka vydá do šumavských lesov odhaliť pravdu o tom, či tam naozaj žijú alebo nežijú obri a čo spôsobila ich hra „na väčšieho“. O KLOBOUČKU S PÉRKOM SOJČÍM rozpráva o kráľovi, ktorý si vysoko v horách zabudol klobúčik so sojčím pierkom a teraz sa mu po ňom v starobe začnelo a pretože vymení klobúčik za kráľovskú korunu, vyrážajú postupne za klobúčikom všetci jeho synovia, vrátane podceňovaného syna Honzu. Najdlhšia rozprávka ROZUM A ŠTĚSTÍ rieši kardinálnu otázku, či sa dá žiť bez Rozumu alebo bez Šťastia. Keď potom spolu pán Rozum a pánisko Šťastie uzavrujú stávkou, rozhodnutie o ich nepostrádateľnosti má potvrdiť hlúpy pastier prasiat Ludvík.

▲ **21. júl, 17.00**
Detské karaoke

Moderovaná spevácka zábava pre najmenších

Detičky si spolu s moderátorom zaspievajú pred kinom pesničky podľa vlastného výberu a zabavia seba aj nás a vás. Najodvážnejšie deti dostanú ceny, ale odmenu si odnesú všetci malí speváci.

▲ **26. júl, 21.00**
Pančuchy Eleny Hříbovej

Koncert recesistickej punk-rockovej kapely...

▲ **27. a 28. júl, 17.00**
Krúdocvi

Animovaná komédia, USA, 2013, slovenský dabing, 90 min.

Dobrodružná animovaná komédia rozpráva príbeh prvej pravekej rodiny na svete – Krúdocvov. Tatko Grug miluje a chráni svoju rodinu. Riadi sa svojráznou filozofiou pre prežitie „Strach je dobrý, zmena zlá“, a drží sa jej až do chvíle, keď dôjde k zničeniu ich rodinnej jaskyne, kde dosiaľ spokojne bývali. Grug je nakoniec nútený uznať, že lepšie než tu len prežívať, je začať znova skutočne žiť niekde inde. A tak Krúdocvi podniknú cestu do neznáma, ohromujúci výlet do krajiny plnej najrozličnejších, neuveriteľných a niekedy aj poriadne nebezpečných stvorení. Ich pohľad na svet sa vďaka tomu navždy zmení.

▲ **28. júl, 18:00**
Vernisáž Akropolička – výstava šperkov mladej designérky Majky Kobelovej

▲ **13. august** – pod holým nebom po západe slnka
Hobit – neočakávaná cesta

Dobrodružný / fantasy, USA / Nový Zéland, 2012, MP 12, český dabing, 169 min

Film sa odohráva v Stredozemí, 60 rokov pred „Pánom prsteňov.“ Príbeh Hobbita sleduje cestu hlavnej postavy Bilba Lazníka, ktorého poslaním je znovu získať stratené trpasličie kráľovstvo v Osamotenej hore na východe a zbaviť ho strašidelného šarkana Smauga. Bilba na jeho ceste, okrem čarodejníka Gandalfa, sprevádzajú trinásť trpaslíci, vedení legendárnym bojovníkom Thorinom.

▲ **16. august** – koncert
Bene & Roland - Spam poetry + Nová komunita

Hip-hop

Bene s Lyrikom tvorí skupinu Modré hory, s Karaoke Tundrom majú projekt Peťo Tázok a Karaoke Tundra, s Delikom spravil album Záblesky geniality, úlomky šialenstva, so Stratasoulom sa stretli na albume Slovenčina pre samoukov, s Pekom a Rolandom Kánikom nahrali Spam Poetry, ktorý odprezentujú v Kremnici. Predskakovať bude Nová komunita zo Žiaru nad Hronom, ktorí robia rap, aby ich hudba niesla odkaz a vyvolala diskusiu, nútila ľudí rozmýšľať a nie iba bezducho prijímať, čo sa im servíruje.

Prázdniny s Knižnicou Jána Kollára

BBSK – Knižnica Jána Kollára Kremnica pozýva počas letných prázdnin, svojich detských priaznivcov na 4. ročník tvorivých dielní, inšpirovaných knižnou tvorbou

☀️ **Kreatívna knižnica**

každý štvrtok o 10.00 h
počas celého leta

☀️ **Rozprávkové utorky**

každý utorok od 10.00 do 11.00
v Oddelení literatúry pre deti

Príďte si vypočuť príbehy zo zaujímavých kníh. A nielen to. Samotné čítanie si spestríme zaujímavými hrami.

☀️ **Výpožičný čas od 1. 7. do 31. 8.**

pondelok, utorok, streda, piatok:
8.00 – 16.00 h
štvrtok: **13.00 o 15.00 h**

Šachový klub Mestské lesy Kremnica,
Obec Kremnické Bane
a kremnickí lekári

Vás pozývajú na

Memoriál MUDr. Kazimíra Kvieta

Šachový turnaj sa uskutoční 3. augusta 2013
v divadelnej sále na obecnom úrade Kremnické Bane.
Hrať sa bude v tempe 2 x 15min 9. kôl

8.30 – 9.30 prezentácia
10.00 začiatok turnaja
15.30 ocenenie víťazov

Každá dvojica si donesie jedny šachy a hodiny.

Štartovné: 3 Eurá
Študenti a dôchodcovia 2 Eurá
Cenový fond 150 Eur

LETO
VO FILMBARE
AKROPOLA
KREMNICA

OTVORENÉ DENNE
OD 15:00 H.
UL. P. KRÍŽKU 393/10, KREMNICA
0333 780001 ZŠ ŠKOLA GALLI

Začal sa festival Kremnický hradný organ 2013

Vážení priatelia organového umenia, skutočnosť, že Európsky organový festival Kremnický hradný organ si získal veľkú priazeň svojich partnerov, návštevníkov i médií svedčí o tom, že myšlienka autorov projektu, pripraviť na Slovensku festival s najvyššími umeleckými kritériami, bola správna. Patria medzi ne napríklad výber umelcov bez akéhokoľvek regionálneho ohraničenia a prísna selekcia najkvalitnejších skladieb organovej literatúry. To sú základy cyklického projektu Kremnický hradný organ, ktorý vnímavý poslucháč prijíma ako rovnocennú súčasť medzinárodných aktivít v organovom umení. Miestom konania festivalu je Kostol sv. Kataríny, nachádzajúci sa v areáli Mestského hradu v Kremnici. V tomto kostole je inštalovaný koncertný organ Rieger-Kloss z roku 1992. Vďaka svojej dispozícii – obsahuje cca 3 500 píšťal a 46 registrov – patrí k najmodernejším nástrojom

na Slovensku. Umožňuje realizovať interpretácie najnáročnejších diel na vysokej umeleckej úrovni, a teda podstatnou mierou prispieva k úspešnosti realizácie festivalu. Nezanedbateľným predpokladom je vynikajúca akustika kremnického hradného kostola – priestor a organ tvoria jedinečnú kombináciu, ktorá sa nikde inde na Slovensku nevyskytuje.

Programová koncepcia festivalu Kremnický hradný organ je tvorená tak, aby festivalové podujatia obohacovala o najvýraznejšie organové opusy, v zmysle štýlovej vyhranosti alebo virtuóznejšie náročnosti. Každý koncert prináša veľké cyklické dielo sonátového alebo suitového zamerania, s cieľom vytvoriť symbiózu umeleckej hodnoty diela, interpretačnej invenčnosti a zvukového potenciálu kremnického organu. Je pravda, že programová štruktúra nezahŕňa menšie diela, ktoré bývajú síce súčasťou bohoslužobných obradov, z hľadiska koncertnej praxe však nie sú dostatočne výrazné a interpre-

tačne reprezentatívne. Každý jeden program je naozaj náročným podkladom pre tvorbu umeleckého artefaktu, interpretačnej tvorby hosťujúceho organistu.

Vzhľadom na veľkú mieru účasti výrazných organových osobností zo zahraničia, festival má jednoznačne charakter prominentného medzinárodného podujatia.

Festival Kremnický hradný organ uprednostňuje moderný pohľad na organovú interpretáciu. Kreatívnym spôsobom prezentuje najvýznamnejších organových umelcov a laureátov prestížnych interpretačných súťaží, a preto sa právom stal skutočným centrom organového umenia na Slovensku.

Veríme, že zostava mimoriadne významných organistov a programová koncepcia naplnia všetky vaše očakávania. Festival je pripravený s najvyššími umeleckými ambíciami a budeme preto radi, keď vás na festivalových podujatiach budeme môcť privítať.

www.kremnickyhradnyorgan.sk

Program festivalu

- 14. júl** **Prof. Gianluca Libertucci**
(Taliansko, Vatikán)
- 21. júl** **Prof. Corrado Cavalli**
(Taliansko)
- 28. júl** **Mgr. István Nagy**
(Slovensko)
- 4. august** **Mag. Roman Hauser**
(Rakúsko)
- 11. august** **Prof. Johannes Rauh**
(Nemecko)
- 18. august** **Prof. Mónika Kecskés**
(Maďarsko)

Kostol sv. Kataríny - nedeľa o 18.00 hod.

Pestrá ponuka letných podujatí v NBS - Múzeu mincí a medailí

Počas letných prázdnin pripravilo múzeum niekoľko atraktívnych podujatí, na ktoré vás srdečne pozýva:

3. augusta 2013 – Piknik v múzeu
celodenné podujatie na nádvorí expozície Líce a rub peňazí a na výstave Pôvab kameninových záhrad s besedou so spisovateľom Pavlom Baričákom, dobrou hudbou kremnických interpretov, zábavou a ďalšími zaujímavosťami

12. augusta 2013 – Capalest v regióne
koncert v rámci festivalu Capalest sa uskutoční v auguste v Kostole sv. Kataríny

17. augusta 2013 – Letná noc múz
večerné podujatie v areáli Mestského hradu, počas ktorého sa spojí bežná prehliadka expozícií s pútavými aktivitami pre malých aj veľkých návštevníkov

Letné tvorivé dielne
každý utorok (okrem 6. 8 a 13. 8)
v galérii múzea popoludní od 13.00 do 15.00 hodiny

v galérii bude sprístupnená **výstava karikaturistov**

Srdečne ste pozvaní do všetkých expozícií NBS – Múzea mincí a medailí, ktoré sú počas prázdnin otvorené každý deň v týždni, s výnimkou numizmaticko-historickej expozície Líce a rub peňazí otvorenej od utorka do nedele.

Sledujte stránku www.muzeumkremnica.sk, na ktorej vás budeme o všetkých podujatiach podrobne informovať.

Kalendár významných osobností

• júl – august 2013

8. 7. 1853 sa v Budapešti (Maďarsko) narodil **Aladár Bellagh**, publicista, stredoškolský profesor. Študoval na gymnáziách v Pešti a v Esztergome, neskôr na teologickej a filozofickej fakulte v Budapešti. Jeho pôsobiská – profesor na gymnáziách v Sümegy, v Trenčíne, najdlhšie však pôsobil v Kremnici. Počas tohto pôsobenia zastával funkcie vo viacerých kremnických spolkoch. Zomrel v Budapešti 10. 3. 1924.

■ **160. výročie narodenia** (*Slovenský biografický slovník I, s. 195 – 196*)

11. 7. 1858 sa vo Viedni-Neulerchenfelde (Rakúsko) narodil **Karol Gerl**, medailér. Študoval na Akadémii výtvarných umení vo Viedni. Jeho pôsobenie – od roku 1879 rezač želez, potom medailér mincovne v Kremnici. Autor medailí, plakiet uhorských osobností a dejateľov. Jeho tvorba súvisiaca s Kremnicou – medaila pri príležitosti telocvičných pretekov reálky v Kremnici; Pamiatka z Kremnice; Pamiatka z kremnickej mincovne. Zomrel 8. 11. 1907 v Kremnici.

■ **155. výročie narodenia** (*Slovenský biografický slovník II, s. 183; Biografický lexikón Slovenska, s. 118*)

29. 7. 1793 sa v Mošovciach narodil **Ján Kollár**, básnik, filológ, archeológ, ideológ slovenskej vzájomnosti. Základnú školu navštevoval v Mošovciach, v rokoch 1806 – 1809 študoval na nižšom gymnáziu v Kremnici, potom na evanjelickom gymnáziu v Banskej Bystrici a v Bratislave. V rokoch 1817 – 1819 absolvoval evanjelickú teológiu na univerzite v Jene. Tu sa stal svedkom národného uvedomenia sa nemeckej mládeže a zjednocovacích pohybov. V tomto meste získal vzdelanie, vytvoril si názor na úlohu literatúry v živote národov a stretol tu aj svoju lásku a múzu, Friederiku Wilhelminu, dcéru farára Schmidta v Lobede. V Prahe, pri návrate zo štúdií, nadviazal kontakty s významnými českými učencami. Jeho pôsobenie – kazateľ a neskôr farár slov. ev. cirkvi v Pešti, profesor slovenskej archeológie na univerzite vo Viedni. V roku 1836 vyznamenaný zlatou medailou Ruskej akadémie za literárnu činnosť, 1849 diplomom dr. h. c. filozofickej fakulty univerzity v Prahe, 1850 rytierskym krížom radu Františka Jozefa a diplomami viacerých vedeckých spoločností. Autor poézie, prózy, vedeckých prác, učebníc, cestopisov, memoárov. Zomrel 24. 1. 1852 vo Viedni (Rakúsko). V roku 1904 jeho pozostatky boli prevezené na Olšanský cintorín v Prahe.

■ **220. výročie narodenia** (*Slovenský biografický slovník III, s. 145 – 146*), foto: www.litcentrum.sk

11. 8. 1978 v Bratislave zomrel **Imro Weiner-Kráľ**, maliar, grafik. Od roku 1911 študoval na gymnáziu v Žiline, v Kremnici a v Levoči, neskôr na Českom vysokom učení technickom, architektúru a maliarstvo na Umeleckopriemyselnej škole v Prahe, maliarstvo na výtvarnej akadémii v Düsseldorfe, potom na výtvarnej akadémii v Berlíne a v Paríži na École des Beaux-Arts. **Pôsobiská** I. Weina-Kráľa: po krátkom pôsobení v Paríži sa vrátil na Slovensko, žil v Považskej Bystrici. Po skončení vojenskej služby v Bratislave, vystriedal niekoľko povolaní (kreslič, lyžiarsky tréner, úradník), pričom sústavne maľoval. Absolvoval niekoľkomesačný pobyt v Paríži a študijné cesty po Európe, z nich najdôležitejší bol pobyt na Bauhause v Dessau (Nemecko), kde ho zaujal expresionizmus. Nasledovalo sedemročné pôsobenie v Bratislave, potom jedenástorčný pobyt vo Francúzsku, kde sa počas vojny zapojil do protifašistického odboja ako priamy účastník partizánskeho hnutia. Po vojne spolupracovník a istý čas vedúci Československej informačnej kancelárie v Paríži. Viedol tamojší krajanský spolok Jednota. V roku 1950, v dôsledku vtedajšej politickej situácie, bol z Francúzska vyhostený. V období rokov 1951 – 1961 žil a pracoval striedavo v Prahe a v Považskej Bystrici, od 1961 trvale pôsobil v Bratislave. Jeden z najvýznamnejších predstaviteľov slovenského moderného umenia a priekopníkov avantgardných výtvarných tendencií (slovenský surrealizmus). Okrem maľby sa venoval tiež grafike, ilustrácii a tvorbe plagátov. V roku 1935 bol odmenený zlatou medailou za maľbu Maďarskou spoločnosťou pre vedu, literatúru a umenie. O výstavách viac na <http://www.kjkk.sk/osobnosti/>. Narodil sa 26. 10. 1901 v Považskej Bystrici.

■ **35. výročie úmrtia** (*Slovenský biografický slovník VI, s. 350-351; Weiner-Kráľ, Imro. In: Wikipédia: slobodná encyklopédia [online]. [cit. 2013-06-20]. Dostupné z: http://sk.wikipedia.org/wiki/Imro_Weiner-Kr%C3%A1l*), foto: www.sme.sk

20. 8. 1908 v Kremnici zomrel **Gustáv Kazimír Zechenter-Laskomerský**, spisovateľ, prírodovedec, lekár. Ľudovú školu navštevoval v Ponickéj Hute, katolícku gymnázium v Banskej Bystrici, filozofiu študoval na akadémii vo Vacove a na filozofickej fakulte univerzity v Pešti. V rokoch 1842 – 1846 poslucháč lekárskej fakulty na univerzite v Pešti, 1846 – 1850 vo Viedni, 1850 doktor medicíny. Navštívil Terst a Benátky, Rím. S Ľ. Turzom-Nosickým absolvoval študijnú cestu do Istanbulu a na Blízky východ, ďalej podnikol cestu do Talianska. **Jeho pôsobiská:** cisársko-kráľovský stolčný lekár v Banskej Bystrici, bansko-lesný lekár v Brezne a od roku 1868 bansko-lesný lekár v Kremnici. **Činnosť, tvorba a záujmy:** Popredný činiteľ národného emancipačného pohybu najmä v memorandovom a matičnom období. Ako spisovateľ a publicista nadviazal na humoristickú líniu slovenskej literatúry. Autor humoresiek, fejtónov, napomáhal konštituovať cestopisnú prózu ako literárny druh a oblasť memoárovej literatúry obohatil o monumentálny Vlastný životopis. Besednice, cestopisy, črty, fejtóny, frašky, poviedky, rozprávky, rozprávky, satiry, verše a žarty, ako aj odbornopopularizačné príspevky a vedecké štúdie z rozličných odborov, články, listy a správy publikoval v mnohých periodikách. Realizoval sa aj ako výtvarník. Zaujímal sa o geológiu, mineralógiu, kryštalografiu, speleológiu a botaniku. Okrem iného zbieral a určoval rastliny v okolí Brezna a Kremnice. Vlastnil vzácny herbár a založil botanickú záhradu v Kremnici, v ktorej pestoval viacero druhov rastlín, okrasných drevín a ovocných stromov. V Kremnici je táto známa ako Zechenterova záhrada. Jeden zo zakladateľov pracovného lekárstva. Zaoberal sa štúdiom hygieny života lesných robotníkov a baníkov a ich chorôb. Narodil sa 4. 3. 1824 v Banskej Bystrici.

■ **105. výročie úmrtia** (*Slovenský biografický slovník VI, s. 425 – 427*)

30. 8. 1958 v Ružomberku zomrel **Libor Mattoška**, spisovateľ, redaktor, publicista. Študoval na gymnáziu v Trstenej, filozofiu na gymnáziu v Malackách, teológiu v Bratislave, v roku 1914 bol vysvätený za kňaza. Člen františkánskej rehole. **Jeho pôsobiská:** kaplán v Hlohovci, v Ostrihome, v Bratislave, predstavený františkánskeho kláštora a administrátor fary v Malackách, *v rokoch 1929 – 1945 gvardián v Kremnici, tu zastával aj úlohu zapisovateľa do františkánskej kroniky, od roku 1945 vedúci františkánskych literárnych podnikov v Prešove a napokon administrátor fary v Spišskej Teplici. Autor poučných a výchovne zameraných kníh a divadelných hier, rozprávok, úvah a úvodníkov. V Kremnici napísal: Próza: Po cestách života (1929); Katolícke dievča vo svete (1936); Otecko odkazuje (1941). Divadelné hry: Cesta radosti (1938); Prvé a posledné prijímanie (1938); Presadený kvet (1940); Prerušená hra (1941) a i. Narodil sa 2. 10. 1891 v Likavke.

■ **55. výročie úmrtia** (*Slovenský biografický slovník IV, s. 113 – 114; Libor Mattoška. In: Nekrológium [online]. [cit. 2013-06-27]. Dostupné z: <http://www.frantiskani.sk/nekr/08/index.htm> *Pozn.: na <http://www.frantiskani.sk/nekr/08/mattoška.htm> je uvedené – L. Mattoška v Kremnici pôsobil v rokoch 1927 – 1945*)

Jubilujúci súčasníci

6. 7. 1963 sa v Kremnici narodil **Otto Štroffek**, žurnalista, publicista. Základnú školu navštevoval v Kremnici, v Ladomerskej Vieske a v Žiari nad Hronom, v rokoch 1978 – 1983 v štúdiu pokračoval na Lesníckom odbornom učilišti a Strednej škole pre pracujúcich – lesníckej v Banskej Štiavnici, 1997 – 2000 štúdium muzeológie, kultúrneho dedičstva a histórie na Filozofickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. **Pôsobiská O. Štroffeka:** po maturite pracoval v robotníckych, administratívnych a technicko-hospodárskych profesiách. Spolupracovník, v rokoch 1994 – 1995 redaktor okresného týždenníka Žiara (neskôr My-Žiara, dnes My – noviny Žiarskej kotliny) v Žiari nad Hronom. V období rokov 1995-2000 žurnalista v slobodnom povolaní. Spolupracoval s bratislavskými vydavateľstvami Kriváň a A-HA Public. Člen Občianskeho združenia SOS Kremnica, ktoré je zamerané na ochranu pamiatok a kultúrneho dedičstva v Kremnici. V prvých ročníkoch kmeňový autor periodika tohto združenia Kremnický rumaj (teraz Kremnický letopis), v súčasnosti doň prispieva sporadicky. Zaoberá sa regionálnou históriou. Žije a tvorí v Kremnici. **Tvorba:** Autor reportáží, rozhovorov, poznámok, glos, recenzií, fejtónov, krátkych súdničiek archívnych materiálov Krajského súdu v Banskej Bystrici, autorskej rozprávky Obor Robo.

■ **50. výročie narodenia** (*Informácie o sebe poskytol Otto Štroffek*)

12. 7. 1953 sa v Považskej Bystrici narodil **Miroslav Michalech**, športový moderátor a komentátor. Od dvoch rokov žil v Kremnici, kde študoval na gymnáziu. Po maturite, v roku 1971, v štúdiu pokračoval v Bratislave, na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského na Katedre žurnalistiky. Toto ukončil v roku 1977. **Pôsobiská M. Michalecha:** už počas štúdia žurnalistiky pracoval ako externý redaktor športovej redakcie v Slovenskej televízii. Po skončení štúdia pôsobil dva roky v špecializovanom športovom týždenníku Tip. Rokom 1982 sa začalo jeho dvadsaťpäťročné účinkovanie v STV. Tu zastával posty dokumentaristu, scenáristu, zástupcu šéfredaktora, vedúceho oddelenia publicistiky a dokumentaristiky či šéfkomentátora. Po roku 1989 sa dostal k vyúštenému komentovaniu. Absolvoval desiatky prenosov z olympiád, svetových a európskych šampionátov z Ligy majstrov alebo z našej ligy. Šesťkrát sa zúčastnil olympijských hier, trikrát futbalových majstrovstiev sveta. Založil a moderoval relácie Šport extra, Tango, scenáristicky, dramaturgicky aj redaktorsky sa podieľal na mnohých ďalších. Od novembra 2003 pôsobí v spravodajskej televízii TA3 ako športový komentátor, moderátor a spoluvorca relácie Šport. Do mesta svojej mladosti chodí pravidelne moderovať športové podujatie Biela stopa.

■ **60. výročie narodenia** (*LUPTÁK, Róbert. 2011. Vždy som sa považoval za Kremničana. 2011. In: Žiar Sme.sk [online]. [cit. 2013-07-03]. Dostupné z: <http://ziar.sme.sk/c/5766297/vzdy-som-sa-povazoval-za-kremnicana.html>; MICHALECH, Miroslav. In: Osobnosti.sk [online]. [cit. 2013-07-03]. Dostupné z: <http://www.osobnosti.sk/index.php?os=zivotopis&ID=1894>*), foto: fportal.net

26. 8. 1943 sa v Kremnici narodil **Karol Zalai**, ekonóm, vysokoškolský profesor. V roku 1960 maturoval na Jedenástorčnej strednej škole v Kremnici, v roku 1966 vyštudoval Vysokú školu ekonomickú v Bratislave, študijný odbor Ekonomika priemyslu, 1977 CSc., 1979 doc., 1996 Prof. **Pôsobiská K. Zalaia:** od roku 1966 po súčasnosť pôsobí na Vysokej škole ekonomickej resp. Ekonomickej univerzite v Bratislave. V rokoch 1969 – 1970 absolvoval predhabilitačnú prax v Závode Slovenského národného povstania v Žiari nad Hronom. **Pedagogická činnosť a vedecko-výskumné zameranie:** V pedagogickej a vedecko-výskumnej činnosti sa venuje problematike rozborov hospodárskej činnosti, finančnej analýze a finančno-ekonomickej analýze podniku. **Pedagogické a akademické funkcie:** V rokoch 1979 – 1990 vedúci Katedry organizácie a riadenia priemyselných podnikov, 1991 – 1993 prodekan Fakulty podnikového manažmentu, 1994 – 2000 dekan Fakulty podnikového manažmentu, 2000 – 2007 prvý prorektor Ekonomickej univerzity v Bratislave a prorektor pre rozvoj univerzity. **Ocenenia súvisiace s činnosťou vysokoškolského učiteľa:** Držiteľ Medaily Aloise Rašina, prestížneho ocenenia Vysokej školy ekonomickej v Prahe a Medaily Georgia Agricoly, prestížneho ocenenia Vysokej školy banskej – Technickej univerzity v Ostrave. **Publikačná činnosť:** Publikoval viac ako 180 rôznych výstupov, k najvýznamnejším patria: Zalai, Karol a kol.: Finančno-ekonomická analýza podniku (1997, 1998, 2000, 2002, 2007, 2008, 2010 a 2013) – osem, vždy rozšírených vydaní VŠ učebnice; Zalai, Karol: Hodnotenie ekonomickej úrovne priemyselných podnikov (1986) – monografia; Hoffmann, V. – Dančová, E. – Zalai, K.: Rozbory hospodárskej činnosti priemyselných podnikov (1980) – VŠ učebnica *Pozn.: *KAROL ZALAI venoval našej knižnici knihy z oblasti ekonomiky a takto výrazne obohatil náš knižný fond (ich počet dosahuje už niekoľko desiatok), za čo mu aj touto cestou Ďakujeme.*

■ **70. výročie narodenia** (*Informácie a fotografiu poskytol Karol Zalai*)

Pietna spomienka na Juraja Langsfelda

Miestny odbor Matice slovenskej v Kremnici, v spolupráci s mestom Kremnica si dňa 20. júna 2013 pietnou spomienkou pripomenuli 164. výročie popravy Juraja Langsfelda. Okrem členov MO MS a obyvateľov mesta sa na nej zúčastnili: za mesto Kremnica zástupca primátorky Mgr. Igor Kríž, za rodnú obec Langsfelda Sučany starosta obce JUDr. Jozef Petráš, CSc s poslancami obecného zastu-

penstva Ing. Jánom Jamriškom, priamy potomok rodiny Langsfeldovej Milan Kožuch z Martina a predseda MO MS Voznica Anton Mihalik. Zúčastnení svojou účasťou, príhovormi a položením kvetov na hrob vyjadrili, že na neho ani po viac ako jeden a pol storočia nezabudli a vzdali mu úctu za jeho statočný národný čin. Langsfeld radšej obetoval svoj mladý život, než by zradil svoje ideály, za ktoré bojoval slovom a neskoršie s ďalšími spolubojovníkmi i so zbraňou v ruke, ako by sa mal pridať k utlačateľom slovenského národa, k Maďarom. Pietna spomienka sa konala v rámci roka pripomenutí si významných udalostí, 1150. výročia príchodu solúnskych bratov Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu v roku 863 a 150. výročia vzniku Matice slovenskej. Bratia nám doniesli písmo hlaholiku, ktorému rozumel aj pospolitý ľud, ale aj symbol byzantského dvojkríža, ktorý je v slovenskom znaku. Pásmo zostavili: Ľubica Negerová, Matilda Olbrichtová a Mgr. Klára Štro-

ffeková. Mestský úrad Kremnica zabezpečil dopravu zúčastnených z mesta. Priamy potomok Juraja Langsfelda Milan Kožuch z Martina vypracoval rodostrom rodiny Langsfeldovej. Tiež sa mu podarilo zistiť, že do roku 1939 boli kasárne v Martine, v ktorých boli ubytovaní príslušníci horského pešieho pluku č.1, pomenované čestným názvom „Kasárne Ďurka Langsfelda.“ Vznik pomenovania nie je známy. Je reálny predpoklad, že k pomenovaniu došlo po vzniku prvej ČSR v roku 1919. Pomenovanie bolo na krátky čas znovu obnovené rozkazom prezidenta Slovenskej republiky zo dňa 17. júla 2007, ktorým bol zapožičaný vojenskému útvaru 1300 v Martine čestný názov „Základná výcviková škola Juraja Langsfelda“. Škola bola zrušená, respektívne od 10. júla 2009 bola transformovaná do výcvikového práporu v Martine.

ffeková. Mestský úrad Kremnica zabezpečil dopravu zúčastnených z mesta.

Priamy potomok Juraja Langsfelda Milan Kožuch z Martina vypracoval rodostrom rodiny Langsfeldovej. Tiež sa mu podarilo zistiť, že do roku 1939 boli kasárne v Martine, v ktorých boli ubytovaní príslušníci horského pešieho pluku č.1, pomenované čestným názvom „Kasárne Ďurka Langsfelda.“ Vznik pomenovania nie je známy. Je reálny predpoklad, že k pomenovaniu došlo po vzniku prvej ČSR v roku 1919. Pomenovanie bolo na krátky čas znovu obnovené rozkazom prezidenta Slovenskej republiky zo dňa 17. júla 2007, ktorým bol zapožičaný vojenskému útvaru 1300 v Martine čestný názov „Základná výcviková škola Juraja Langsfelda“. Škola bola zrušená, respektívne od 10. júla 2009 bola transformovaná do výcvikového práporu v Martine.

Milan Rybársky, predseda MO MS
foto: Milan Kollár

Spoločenská kronika máj – jún 2013

naši najmenší

Tibor Csemer Jozef Barborík
Marek Marko Jaroslav Matúška

Rodičom srdečne blahoželáme!

rozlúčili sme sa

Berta Švarcová Jozef Urblik

Čeť ich pamiatke. Nech odpočívajú v pokoji.

manželstvo uzavreli

Ing. Mgr. Borislava Vaňová – Roman Briatka
Sabina Galeková – Ing. Peter Barborjak
Ing. Alena Hanáková – Ing. Peter Mácel
Katarína Krnáčová – Ľubomír Vestenický

Želáme veľa lásky a porozumenia na spoločnej púti životom.

ZO Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Kremnica a mesto Kremnica

vás pozývajú
na pietnu spomienku pri príležitosti

69. výročia SNP

27. augusta 2013
o 13.00 h na námestí SNP

RIADKOVÁ INZERCIA

- Hľadám 1-izbový byt na prenájom v Kremnici od 1. 8. 2013. 0907 476 350
- Ponúkam na predaj 2-izbový byt v Kremnici v pôvodnom stave. Cena 24 000 €, kontakt: 0917 617 210
- Ponúkam na predaj rodinný dom s väčšou záhradou v pôvodnom stave v obci Kremnické Bane. Cena 26 000 €, kontakt: 0917 617 210
- Ponúkam na predaj 3-izbový byt v obci Horná Ves. Cena 33 000 €, kontakt 0902 208 365
- Ponúkam na predaj garzonku 27 m2 v centre mesta Kremnica, nízke nájomné. Cena 15 000 €, kontakt: 0902 208 365
- Prijmeme brigádnika na úpravu a udržiavanie firemných web stránok, prácu z domu. www.azing.sk, tel. 0903 155 173

Spomienka

*....to ťažké prečo
a ešte ťažšie preto....*

Dňa 3. 8. 2013 uplynie rok od chvíle, kedy nás navždy opustila naša milovaná maminka a babička

Margita Radolfyová

S láskou spomínajú dcéry Nela a Sylvia s rodinami.

Z výsledkov záverečných turnajov Centra voľného času v Kremnici

Záverečnými zápasmi resp. turnajmi sa ukončili mestské športové ligy organizované Centrom voľného času. Tu sú konečné tabuľky:

● Florbal – CVČ liga, ZŠ 5. ročník

1. ZŠ Angyalova ul. Kremnica
2. ZŠ P. Križku Kremnica
3. Súk. spojená škola a súk. gym. Kremnica
4. SŠI Kremnica

Najlepším hráčom súťaže sa stal I. Hovorič, najlepším strelcom A. Ondrejka a najlepším brankárom T. Kosec (všetci sú zo ZŠ Angyalova ul.).

● Florbal – Florbalová hobby liga, 6. ročník

1. Fools
2. Piráti
3. Vlci
4. Rastamani
5. Sharks
6. Dravce

Najlepší hráči ligy boli: najproduktívnejší – M. Žabka, strelec – F. Václav, brankár – P. Papšo, hviezda – P. Hogh.

● Futbal – CVČ liga ml. žiaci ZŠ

1. ZŠ, Angyalova ul. Kremnica
2. ZŠ P. Križku Kremnica
3. SŠI Kremnica

● Futbal – CVČ liga st. žiaci ZŠ

1. ZŠ Angyalova ul. Kremnica
2. Súk. spojená škola a súk. gym. Kremnica
3. ZŠ P. Križku Kremnica
4. ZŠ SPI Kremnica

● Futbal – Regionálna CVČ liga stredných škôl

1. SSOŠ Hliník nad Hronom
2. Súk. gymnázium Kremnica
3. SOŠ ŽSPI Kremnica
4. Súk. ŠÚV Kremnica

● Volejbal – Regionálna CVČ liga zmiešaných družstiev ZŠ

1. ZŠ s MŠ Jastrabá
2. ZŠ P. Križku Kremnica
3. ZŠ Angyalova ul. Kremnica

NÁRODNÁ CYKLISTICKÁ SÚŤAŽ o Pohár olympijského víťaza Antona Tkáča 2013:

kategória Mikro

1. Michal Zöldy
2. Richard Hric
3. Juraj Marianik

(všetci sú z MŠ Kremnica)

kategória Mini dievčatá

1. Timea Sáčková
2. Timea Džúrová
3. Zuzana Rolková

kategória Mini chlapci

1. Martin Rolko ZŠ P. Križku
2. Samuel Leško ZŠ P. Križku
3. Jakub Schwarz ZŠ Angyalova

Želáme všetkým deťom radostné prázdniny.

Mgr. Mário Hric, zást. riaditeľa CVČ

Objímalo sa celé mesto

Objatie je prejavom lásky, pomoci, pochopenia a obrovským zdrojom energie. Jedno malé objatie nikdy nezaškodí práve naopak, vždy vyčarí úsmev na tvári. Streda, 26. júna 2013 bola Dňom objatí a na celom Slovensku sa rozbehla akcia HUG DAY alebo po slovensky Objatie zadarmo.

Akcie sa zúčastnilo viac ako 20 slovenských miest, popri Bratislave, Banskej Bystrici, či Lučenci aj naša Kremnica. Akciu odštartovalo rádio Európa 2 o desiatej hodine a všetci účastníci sa mohli vydať do ulíc rozdávať objatia. V Kremnici objatia rozdával Mestský mládežnícky parlament, ktorý najprv navštívil domov dôchodcov. Dedkovia a babičky sa veľmi potešili, že sa nezabudlo ani na nich a o to väčšia bola naša radosť, keď sme aspoň na chvíľu mohli zmeniť ich stereotyp a obdариť ich objatím. Ďalej sa pokračovalo na základné školy, gymnázium a SŠÚV. Bolo príjemné objat' sa s bývalými učiteľmi a profesormi, ktorých príklady a diktáty v nás ešte pred pár rokmi vzbudzovali nervozitu. Najviac objatí sa však rozdalo v uliciach, kde sme potešili každého okoloidúceho. Bolo krásne sledovať, ako sa výraz na ich tvári zmenil zo zamračeného a nevrlého na široký úsmev po našom objatí. Ľudia mali aspoň na chvíľu krajší deň a to bolo cieľom celého podujatia. Počas 5 hodín sa nám podarilo rozdať úžasných 3 871 objatí.

Na Slovensku sa tohto roku konal už druhý ročník Hug day, a preto si jeho organizátori zaumienili prekonať minulo-ročný rekord a dosiahnuť 14 000 objatí na celom Slovensku. Po konečnom sčítaní všetkých slovenských objatí ostali všetci prekvapení. Samozrejme v dobrom, pretože nikto nečakal že sa za jeden deň podarí rozdať 58 010 objatí! Už teraz sa tešíme na ďalší rok a dúfame, že objatia sa budú rozdávať každý deň a nielen keď bude Deň objatí. :-)

Mestský mládežnícky parlament

55. Memoriál Jozefa Hrízu

V dňoch 21. – 23. júna 2013 sa na ľahkoatletickom ihrisku v Kremnici uskutočnil 55. ročník volejbalového turnaja zmiešaných družstiev "Memoriál Jozefa Hrízu". Zúčastnilo sa ho 16 družstiev z rôznych miest Slovenska.

Keďže turnaj je otvorený, zúčastnili sa ho aj hráči ligy, extraligy, či reprezentanti Slovenska. Po odohratí zápasov v základných skupinách si postup do finálovej 6-ky vybojovali družstvá: Hurky, Corac Bratislava, Stock, Z tade tade, Supertelá, Sokol Trenčín. Po troch dňoch zápasenia v 30 stupňových horúčavách sa víťazom turnaja stalo družstvo Hurky z Prešova. Podľa organizátorky podujatia Petry Hřkovéj, sa hráči radi vracajú a víťazstvo v Memoriáli Jozefa Hrízu je v slovenskom volejbale veľmi cenené. "Už v marci mi hráči volajú, kedy bude turnaj, aby si mohli urobiť čas a prišli si zahrať a oddýchnuť. Finálové zápasy sú úžasné, inokedy v Kremnici nemáme takú možnosť, vidieť špičkový volejbal," hovorí Petra Hřková.

Výsledky: 1. Hurky, 2. Supertelá, 3. Sokol Trenčín, 4. Corac Bratislava, 5. Z tade tade

Pripomenuli si storočnicu slovenského lyžovania

V Starom Smokovci sa 25. mája 2013 uskutočnilo slávnostné zhromaždenie pri príležitosti 100. výročia organizovaného slovenského lyžovania. Na gala večere boli vyhlásené výsledky ankety o najlepšieho slovenského lyžiara uplynulej lyžiarskej sezóny „Lyžiar roka“ a ocenení boli i významné postavy z histórie lyžovania na Slovensku.

Rudolf Čillík

Ocenení boli i Kremničania – Rudolf Čillík, nestor slovenského i kremnického bežeckého lyžovania, účastník OH v r. 1960 v Squaw Valley (USA), dlhoročný tréner, funkcionár, bývalý predseda Bežeckého úseku Slovenského lyžiarskeho zväzu (BÚ SLZ), člen predsedníctva SLZ, člen predsedníctva federálneho Bežeckého úseku Československa, dnes čestný člen Výkonného výboru MKL Kremnica; Peter Neuschl, bývalý predseda BÚ SLZ (SLA – Slov. lyžiarskej asociácie), sekretár BÚ, člen predsedníctva SLZ (SLA). Ocenený bol aj Mestský klub lyžiarov (MKL) Kremnica. Za klub prevzali oce-

nenie Jozef Brünn, klubový i slovenský reprezentačný tréner a jeho zverenec Martin Kapšo, slovenský reprezentant, trojnásobný mužský majster SR v šprinte, trojnásobný účastník svetového šampionátu juniorov a pretekárov do 23 rokov i tohtoročných seniorských MS vo Val di Fiemme (Taliansko). Rudolf Čillík si ocenenie neprevzal osobne na gala večere pre neprítomnosť. Zúčastnil sa však dopoludňajšej konferencie SLA spolu s Milošom Birešom, členom Výkonného výboru MKL. V r. 2014 si pripomenie storočnicu i kremnické lyžovanie.

Jozef Mecele

Martin Kapšo a Jozef Brünn

Skončili súťaže družstiev v tenise pre rok 2013

ŠKT Kremnica v tejto sezóne reprezentovali družstvo mužov v I. triede a družstvo dorasteniek v II. triede Stredoslovenského regiónu.

I. trieda muži – družstvo mužov obsadilo konečné 2. miesto

ŠKT Kremnica : TK ZZO Čadca	5 : 2
ŠKT Kremnica : TK Nová Dubnica	2 : 5
ŠKT Kremnica : Slávia ŽU Žilina (A)	4 : 3
ŠKT Kremnica : TK Púchov (A)	4 : 3
ŠKT Kremnica : TK Ladomerská Vieska	5 : 2

Hrali: Jordán Žufka st., Jordán Žufka ml., Jakub Žufka, Július Valica, Dušan Hrnčiar, Matej Cisárik.

II. trieda dorastenky – družstvo dorasteniek obsadilo konečné 3. miesto

ŠKT Kremnica : TK Dolné Kysuce	6 : 0
ŠKT Kremnica : TK NCHZ Nováky	6 : 0
ŠKT Kremnica : DuTaF Sport Dubnica n/V.	2 : 4
ŠKT Kremnica : TK Kysucké Nové Mesto	0 : 6
ŠKT Kremnica : Žiarsky TK Green park	4 : 2

Hrali: Timea Gajdošová, Klára Valušková, Laura Pittnerová, Bianka Pittnerová, Alexandra Hricová.

výbor ŠKT Kremnica

Trojicu Kremničianov zaradili do reprezentačného družstva SR

Bežecký úsek Slovenskej lyžiarskej asociácie (BÚ SLA) menoval po skončení uplynulej zimnej lyžiarskej sezóny 2012 – 2013 reprezentačné družstvá SR na nasledujúcu sezónu 2013 – 2014 v kategóriách mužov, žien, pretekárov do 23 rokov, juniorov, junioriek, olympijských nádejí – dorastencov, dorasteniek.

Martin Kapšo, David Brünn, Erik Urgela z MKL Kremnica sú zaradení do reprezentačného družstva pretekárov do 23 rokov (U23), spolu s Andrejom Segečom, Miroslavom Šulekom, Rudolfom Michalovským (všetci Ski Team Jase Látky). Reprezentačným trénerom tohto kádru je Jozef Brünn z kremnického lyžiarskeho klubu. Najviac pretekárov v slovenských reprezentačných družstvách mužov, žien, kat. do 23 rokov, juniorov, junioriek má Ski Team Jase Látky (4), nasleduje MKL Kremnica (3), ŠKP Štrbské Pleso a KL Nováky (po 2), LK Slávia UMB Ban. Bystrica, LK Detvianska Huta-Látky, CC Levoča, Lyžiarsky tím Slovenska (po 1). Trénerom slovenských juniorov a olympijských nádejí – dorastencov je František Novodomec, bývalý Kremničian a odchovanec kremnického bežeckého lyžovania.

jm

6. ročník Štefanovho turnaja na tenisových kurtoch

V sobotu 22. 6. 2013 sa uskutočnil 6. ročník Štefanovho tenisového turnaja neregistrovaných hráčov vo štvorhrách, ktorý je venovaný pamiatke nášho priateľa Štefana Grossmanna. Za krásneho počasia, ktoré ako každoročne zariadil „tam hore“, Štefan, sa turnaja zúčastnilo 14 dvojíc.

Výsledky:

Kategória do 55 rokov:

1. miesto Branislav Neuschl – Maroš Kapusta, 2. miesto Radoslav Gajdoš – Michal Schnierer, 3. miesto Pavel Henč – Andrej Marko

Kategória nad 55 rokov:

1. miesto Slavomír Šimko – Peter Lysek, 2. miesto Milan Žabka – Tibor Ferenčík, 3. miesto Vladimír Kostík – Marián Kapusta

Organizátori ďakujú sponzorom turnaja: Ing. Milan Žabka, Peter Schmidt, Andrej Marko, E & M Farby, Iaky – Erik Sekaj, Ing. Mário Gajdoš, Karol Ihring, Ing. Marian Marko, ŠKT Kremnica a Zuzana Grossmannová (za tradičnú výbornú hovädziu polievku). Veľké poďakovanie patrí Miroslavovi Rónaiovi a Kamilovi Gubánovi, ktorí navrhli a zhotovili pamätnú Štefanovu plaketu.

Peter Lysek, Marian Marko

KREMNICKE GAGY®

29.8. - 1.9. 2013

www.gagy.eu

EURÓPSKY FESTIVAL HUMORU A SATIRY
EUROPEAN FESTIVAL OF HUMOUR AND SATIRE

Kg

> Organizátori <

> Hlavní partneri <

> Partneri <

> Hlavní mediální partneri <

> Kreativný partner <

> Mediální partneri <

> Zahraniční partneri <

VYHRAJTE VSTUPENKY NA GAGY! Príležitosť pre aktívnych Kremniččanov

Hlavní organizátori 33. ročníka Festivalu humoru a satiry KREMNICKE GAGY sa rozhodli aj tohto roku venovať 50 ks vstupeniek na atraktívne programy pre tých obyvateľov mesta, ktorí sú aktívni a zároveň im sociálna situácia neumožňuje návštevu drahšieho predstavenia či koncertu. Do súťaže sa môžu zapojiť študenti, dôchodcovia, invalidní občania, mamičky na materskej alebo nezamestnaní s trvalým pobytom na území mesta, ktorí správne odpovedia na otázku:

Kto je autorom súčasného loga Festivalu humoru a satiry Kremnické gagy (od r. 2006)?

- a/ Svetozár Mydlo
b/ deti v Materskej škôlke
c/ neznámy autor

Meno a priezvisko:.....
Trvalé bydlisko (ulica, č. d.):.....
Rok narodenia:.....
Sociálny status (študent, dôchodca, nezamestnaný...):.....
Kontakt (telefón/e-mail):.....

Zakrúžkovanú správnu odpoveď spolu s údajmi o svojej osobe vystrihnite a vhodte do osobitnej schránky s názvom GAGY 2013 v predajni novin (PNS) na Námestí SNP najneskôr do 31. júla 2013. Výhercovia budú kontaktovaní s možnosťou vybrať si (po predložení občianskeho preukazu s trvalým pobytom v Kremnici) zadarmo 2 vstupenky podľa vlastného výberu z desiatich TOP-produkcií fes-

tivalu v Kultúrnom a informačnom centre mesta od 12. do 17. 8. 2013.

Festivalové noviny KREMNICKE GAGY 2013 s kompletným programom dostanú všetci obyvatelia mesta v utorok 13. augusta 2012 do svojich schránok prostredníctvom svojich poštových doručovateľov.

Predpredaj vstupeniek na všetky platené programy sa prostredníctvom rezervačného systému na www.gagy.eu začína v pondelok 29. júla 2013, osobný odber v KIC bude možný najneskôr od 10. augusta 2013. Aj tohto roku si bude možné zarezervovať a kúpiť jednodňové permanentky vo výške (Štvr-24 €, Pi-29 €, So-45 € a Ne-13 €), ktorých počet je však obmedzený (max. 30 ks/deň). Kontakt na KIC: E-mail: infocentrum@kremnica.sk, tel.: 045 6742 856. HOT EKG '13

